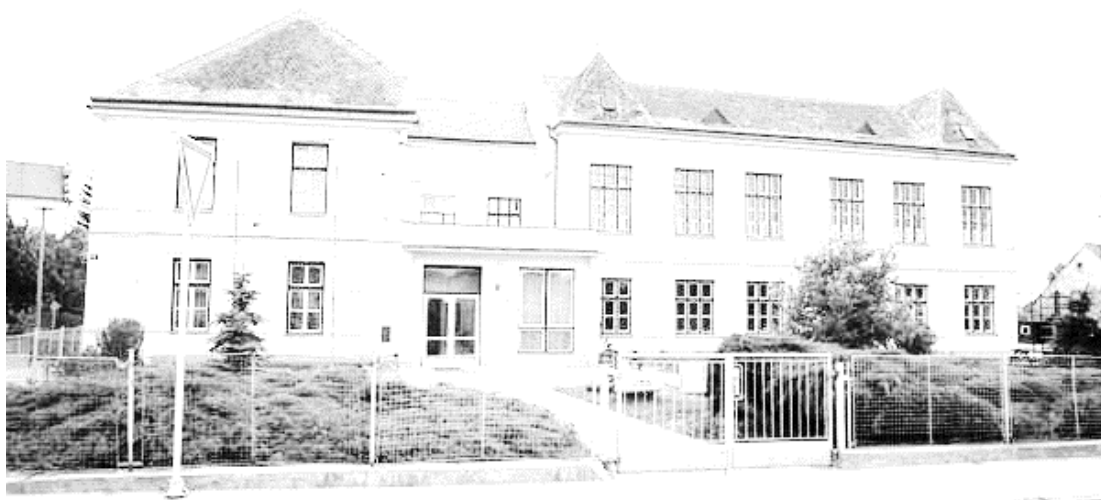

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
V SOULADU S PŘÍRODOU

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
HRÁDEK, HRÁDEK 53

"Když vytváříme jiným prostor růst, rosteme s nimi."

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	UČEBNÍ PLÁN	4
3.	ŽÁCI S SVP	5
3.1	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	5
3.2	ZABEZPEČENÍ VÝUKY U ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	7
3.3	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	8
4.	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	12
4.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	12
	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	12
	ANGLICKÝ JAZYK	24
4.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	30
	MATEMATIKA	30
4.3	INFORMATIKA	42
	INFORMATIKA	42
4.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	50
4.5	UMĚNÍ A KULTURA	59
	HUDEBNÍ VÝCHOVA	59
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	65
4.6	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	72
	TĚLESNÁ VÝCHOVA	72
4.7	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	81
5.	KRITÉRIA HODNOCENÍ	87

1. ÚVOD

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY:

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola, Hrádek, okres Znojmo příspěvková organizace
Adresa školy:	Hrádek 53, 671 27 Hrádek
Ředitelka školy:	Mgr. Marcela Budná
Právní forma:	Příspěvková organizace
IČ:	70989648
Red IZO:	600127419
Kontakty:	
tel:	+420 777 464 377, +420 515 275 187
email:	zs-hradek@post.cz
datová schránka:	aufmds6
webová stránka	www.zs-hradek.cz

ZŘIZOVATEL:

Název:	Obec Hrádek, okres Znojmo
Adresa:	Hrádek 16, 671 27 Hrádek, okr. Znojmo
IČ:	292869
Kontakt:	Tel: +420 515 275 186 Email: info@obec-hradek.cz
Datová schránka:	f6qaz6e

PLATNOST DOKUMENTU:

Datum platnosti: od 1.9.2023

Podpis ředitele:

Oficiální razítko školy:

2. UČEBNÍ PLÁN

Oblasti	Předměty	Ročník					Celkem hodin	Z toho disponibilní
		1	2	3	4	5		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	8	6	6	39	6
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	2	2	4	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	15	4
	Vlastivěda	-	-	-	2	2	4	-
	Přírodověda	-	-	-	2	2	4	-
	EVVO	-	-	1	-	-	1	-
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	-
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Časová dotace		20	22	24	26	26	118	16

3. ŽÁCI S ŠVP

3.1 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé specifické poruchy učení, jsou posíláni se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny (PPP). Na základě vyšetření a s doporučením poradny jsou tito žáci zařazováni do reedukační péče. Při klasifikaci je přihlíženo k vývojové poruše a hodnoceno s tolerancí. Na školu dojíždějí v podle dohody pracovnice PPP ve Znojmě, které provádějí jednotlivá vyšetření, vyhotoví doporučení pro žáka a školu, navrhnou předmět speciálně pedagogické péče (PSPP), vč. pomůcek a podpůrných opatření, který vyučuje školní speciální pedagog.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona z. č. 561/2004 Sb. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ PLPP (PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY):

- PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce.
- PLPP má písemnou podobu.
- Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.
- Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.
- Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.
- Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP.
- Metody výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, způsoby práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- Organizace výuky: střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- Vyhodnocování PLPP bude probíhat na každé pedagogické poradě a bude zpracováno písemně (nebo v určitých frekvencích cca za 3 měsíce).

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ IVP (INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN):

- IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce – speciálního pedagoga pro žáka s podpůrnými opatřeními od druhého stupně podpory.
- Pokud je žák bez IVP sepíše škola Dohodu o poskytování podpůrných opatření dle stupně podpory.
- IVP má písemnou podobu.
- Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.
- Výchovný poradce – speciální pedagog stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.
- Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.
- Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.
- V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV s možností přizpůsobit i výběr učiva.
- Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků s podpůrnými opatřeními.
- Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
- Metody výuky: respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, **způsoby** práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

- Organizace výuky: střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.
- Využití podpory poskytované asistentem pedagoga, školního speciálního pedagoga, logopeda, školního psychologa (externí pracovník).

Dlouhodobě spolupracujeme s odborným poradenským zařízením: Pedagogicko – psychologickou poradnou (PPP) Znojmo, SPC Znojmo, úřadem na ochranu práv dítěte (OSPOD), pediatry, Střediskem výchovné péče (SVP) Labyrint Znojmo.

3.2 ZABEZPEČENÍ VÝUKY U ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových **schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ PLPP ŽÁKŮ NADANÝCH:

- Škola vytvoří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti (pro vzdělávání žáků nadaných).
- Průběh výuky bude podporovat rozvoj různých druhů nadání žáka, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- Při vyhledávání nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání žáka.
- PLPP nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči nadaného žáka.
- PLPP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok.
- PLPP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- Obohacování vzdělávacího obsahu.
- Prohloubení učiva zadáváním samostatných prací a problémových úloh.
- Zadávání specifických úkolů, projektů.
- Příprava a účast na soutěžích.

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ IVP ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH:

- Škola vytvoří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti (pro vzdělávání žáků mimořádně nadaných).

- Průběh výuky bude podporovat rozvoj různých druhů nadání žáka, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- Při vyhledávání mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Individuální vzdělávací plán mimořádně (IVP) nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka.
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.
- IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok.
- IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- Předčasný nástup dítěte ke školní docházce.
- Obohacování vzdělávacího obsahu.
- Prohloubení učiva zadáváním samostatných prací a problémových úloh.
- Zadávání specifických úkolů, projektů.
- Příprava a účast na soutěžích.
- Vyhodnocování IVP bude probíhat na každé pedagogické poradě a bude zpracováno písemně.

3.3 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Rámcové cíle a záměry předškolního a školního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření I. - V. stupně. S dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními I. stupně pracují učitelky podle Plánu pedagogické podpory, s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podle Individuálního vzdělávacího plánu zpracovaného na základě doporučení ŠPZ.

PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY

Plán pedagogické podpory je nástrojem podporujícím práci pedagogů s dětmi v prvním stupni podpůrných opatření. Cílem je formulovat pozorované obtíže a zaměřit pozornost na hledání možných intervencí v oblasti forem a metod vzdělávání, organizace vzdělávání, hodnocení a používání pomůcek. Předpokladem je, že pedagogové sledují účinnost zvolených postupů a následně se, na základě realizované pedagogické diagnostiky a využívání podpůrných opatření, která jsou škole běžně dostupná, rozhodují o způsobu další práce s dítětem. Pedagogická strategie se bude ověřovat po dobu 3 měsíců. V tomto období vyhodnocují pedagogové, zda jsou poskytovaná podpůrná opatření dostatečně účinná, tedy zda pro práci s dítětem jsou pedagogické postupy dostačující, nebo zda je nutná spolupráce s poradenskými pracovníky. Pokud se nepodaří do té doby ovlivnit průběh vzdělávání, je zákonnému zástupci dítěte doporučeno, aby s dítětem navštívil školské poradenské zařízení.

Pedagogická podpora přichází v úvahu ve třech oblastech:

- odchylky v oblasti výkonu – je nutno zjistit, zda se jedná o snížené schopnosti nebo o zanedbané dítě

- problémy v oblasti chování
- problémy v oblasti citové reaktivity – objevují se nejasnosti a nepředvídatelnosti reakcí, ale i problémy s vrstevnickou skupinou

VÝCHODISKA PRO NASTAVENÍ PODPORY

Východiska pro nastavení podpory jsou pozorování dítěte, rozhovor s **žákem** či jeho zákonným zástupcem, ústní prověřování znalostí a dovedností, analýza procesů, výkonů a výsledků činnosti, portfolio dětských prací, analýza dosavadního pedagogického přístupu. Pedagogové postupují na základě pedagogické či speciálně pedagogické diagnostiky. Prostředkem podpory I. stupně je individualizovaná pomoc učitelky. Do spolupráce se snaží zapojit rodiče dítěte. Základní podmínkou je vhodná strategie jednání s rodiči.

Oblasti pedagogické podpory:

Oblast jemné motoriky: činnosti, které vedou k rozvoji koordinace a rychlosti pohybů horních končetin. Hodnotíme, co dítě dovede postavit, způsob provedení, souhyby, spolupráci obou rukou, laterality, kvalitu a dokonalost úchopů, přesnost cílených pohybů

nabízené činnosti: konstrukce z kostek a různých skládaček (lego, puzzle apod.), práce s drobným materiálem (např. korálky), kresba, modelování, vystřihování, nalepování a jiné výtvarné techniky, různé pracovní činnosti.

Oblast hrubé motoriky: činnosti, které vedou k rozvoji pohybů celého těla včetně lokomoce a pohybů velkých svalových skupin.

nabízené činnosti: pohybové hry s jednoduchými pravidly, hry a cviky rozvíjející příslušné svalové skupiny, zařazování činností k rozvoji lokomočních pohybů v průběhu dne.

Oblast grafomotoriky a kresby: v této oblasti sledujeme, jak dítě prostřednictvím kresby vyjadřuje své myšlenky, city a přání.

nabízené činnosti: **spontánní kresba**, grafomotorická cvičení.

Oblast sebeobsluhy: činnosti, které vedou k rozvoji sebeobslužných činností jednak ve stravování (stolování, přijímání potravy, pití), dále hygieny (mytí, samostatnost při používání toalety, udržování čistoty apod.) a oblékání, obouvání, úpravy zevnějšku.

Sociální a citová oblast: pomoc a podpora dítěte v rozvoji schopnosti utvářet a pěstovat mezilidské vztahy a rozvíjet vztahy se sociálním okolím jako podmínky pro začlenění dítěte do společnosti. Zaměříme se na rozvoj sebevědomí, schopnosti podřídit se autoritě, ukázněnosti, vztahů k ostatním lidem, slušného chování na veřejnosti.

V oblasti citové sledujeme aktuální citové projevy (vyrovnanost – nevyrovnanost, spontánnost, impulzivitu), převažující emoční ladění (labilitu nálad – vyrovnanost, převládající pozitivní – negativní ladění), celkovou úroveň citového vývoje, lásku k prostředí a k rodině (přirozenost citů, strojenost, opravdovost, přehánění, zdrženlivost, chladnost) a estetické citění (uspořádání prostředí, vkus).

nabízené činnosti: společné hry, při kterých jsou přesně stanovena zvládnutelná a srozumitelná pravidla, spontánní a tematické kresby, dostatek neřízených činností a pohybového uvolnění.

Rozumové schopnosti: u deficitů v oblasti myšlení je častým doprovodným jevem změna reaktivity, zvýšená unavitelnost, porucha koncentrace pozornosti a s ní spojená nižší úroveň paměti, zejména v oblasti vštěpování nových poznatků. Objevuje se snížená schopnost orientace v prostředí, představitost je chudá, jednotvárná a nepřesná v důsledku nestálé pozornosti a aktivního útlumu.

Nabízené činnosti – hry na rozvoj myšlenkových operací:

- analýzy (manipulace a experimentování s předměty, které vedou k chápání podstatných znaků, vlastností, vzájemných souvislostí a vztahů, třídění podle tvaru, velikosti, barvy apod., záměrná manipulace – tvoření skupin apod., postupné zobecňování znalostí).
- syntézy (skládání jednoduchých předmětů ze dvou částí, skládání jednoduchých obrázků zrcadlově ze dvou částí, skládání obrázků z více částí s rovnými okraji, skládání obrázků z více částí se šikmými či různě tvarovanými okraji – puzzle, skládání částí do celku).
- analyticko-syntetické činnosti (popletené obrázky, obrázky s tajenkou, hledání rozdílů na zdánlivě stejných obrázcích).

Hry a činnosti zaměřené na logiku a postřeh: doplnění obrázku známých předmětů, u kterých je vynechána určitá část, seřazení obrázků podle dějového sledu, sestavení obrázku nepravidelně rozstříhaného, sestavení tvarů z kostek podle předlohy, roztřídění tvarů do dvojic různých symbolů nebo geometrických tvarů atd.

Oblast verbálních schopností: v oblasti verbálních schopností je třeba se zaměřit jednak na formální stránku řeči, která se týká výslovnosti, artikulační obratnosti, plynulosti, tempa řeči, fonace atd. a na obsahovou stránku řeči, která je tvořena schopností formulovat vlastní myšlenky na základě rozsahu slovní zásoby, úrovni osvojení pravidel gramatiky, syntaxi apod. Zaměřujeme se rovněž na pasivní slovní zásobu, která se projevuje v pochopení slovních **pokynů**, úkolů a otázek, tedy v reakci na výzvy, pochopení slovního výkladu a jeho zpětné reprodukce atd.

Nabízené činnosti:

- Při všech činnostech poskytování dobrého mluvního vzoru, podněcování chuti dítěte komunikovat, rozvíjet slovní zásobu dítěte.
- Hry zaměřené na popis obrázků, správné řazení dějových obrázků, hry na rozvoj sluchové a zrakové percepce, hry na rozvoj schopnosti sluchové diferenciaci, rytmická cvičení, hry na rozvoj plošné i prostorové orientace apod.

DÍTĚ S PORUCHOU POZORNOSTI (ADHD, ADD)

Jedná se o odchylku v oblasti aktivační úrovně. Neklid se může projevovat dvojím způsobem:

- 1) neklid v oblasti chování (nadměrná pohyblivost)
- 2) neklid v oblasti prožívání (vnitřní napětí – úzkostnost, horší soustředění, pohybový neklid, který je často projevem odreagování na psychické napětí)

Nabízené činnosti:

- situace, které přispívají k eliminaci neklidu, zejména důslednost a dodržování stanovených pravidel, jejich stabilita a spolehlivost (zvládnutí těchto požadavků je pozitivně hodnoceno a takové hodnocení posiluje jistotu dítěte), situace, které mají jasný, srozumitelný a dodržovaný řád.
- **spojit úkol se smysluplným pohybem (umytí tabule, rozdání sešitů, TV chvilka apod.)**

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN DÍTĚTE SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VZDĚLÁVANÉHO PODLE § 16 ZÁKONA 561/2004 SB., VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Tvorba Individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je v souladu s vyhláškou 27/2016 Sb. a Zákona 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§ 16 Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a § 18 Individuální vzdělávací plán).

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Škola nebo školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu dítěte, žáka nebo studenta.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby dítěte. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje dítěte a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte.

V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o:

- úpravách obsahu vzdělávání dítěte
- časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání
- úpravách metod a forem vzdělávání dítěte
- případné úpravě výstupů ze vzdělávání dítěte

Individuální vzdělávací plán (IVP) dále obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb dítěte. Individuální vzdělávací plán je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. Dále škola zakoupí navrhované pomůcky podpůrných opatření, které žák (žáci) používají ve svých hodinách PŠPP (předmět speciálně pedagogické péče). Tento předmět navrhne PPP a doporučí žákovi, kolik hodin bude potřeba na jeho reedukaci.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci dítěte a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy. Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

4. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

4.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu:

V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnickým, slohovým, **literárním a dalším učivem tohoto předmětu dle obsahového vymezení**. Uvědomujeme si vzájemnou prostupnost a propojenost všech složek českého jazyka. Při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů.

Důležité je tedy:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat se srozumitelně a na své úrovni gramaticky správně mluvenou řečí i písemnou formou
- číst plynule a s porozuměním texty různé délky i obsahu
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- umět uplatnit svou schopnost vyjadřovat se i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech a v běžných situacích

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Obsahové vymezení:

Cíle výuky českého jazyka budeme naplňovat v těchto složkách předmětu Český jazyk:

- Komunikační a slohová výchova
- Čtení včetně literární výchovy
- Psaní
- Jazyková výchova

Komunikační a slohová výchova

V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená a psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímání pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni. Ústní i písemné vyjadřování se při činnosti výuce rozvíjí, pokud možno v souvislosti s poznáváním skutečností, které děti obklopují. Žáci při samostatném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, současně vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem. Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací

předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je rozvíjena vzhledem k úrovni zvládnutí dovedností žáků psát. Při prvním písemném vyjadřování se žáci učí používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili, nebo co dobře znají. Komunikační výchova tedy obsahuje dvě vzájemně se prolínající složky:

- a) receptivní, tj. čtení a naslouchání
- b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

Čtení včetně literární výchovy

Cílem je výrazné čtení se správnou výslovností a porozuměním (texty z čítanky, dětských knih, časopisů), recitace, vypravování, ilustrace textů – ilustrátoři i vlastní ilustrace, dramatizace textu, vyhledávání a třídění informací v dětské naučné literatuře, seznámení se s neznámějšími dětskými časopisy. V literární výchově věnujeme pozornost při čtení uměleckých textů, při čtení článků přírodovědného, zeměpisného i dějepisného obsahu, a to jak z čítanek, tak i z jiných učebnic nebo vhodných vybraných knih. Při literární výchově se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnicky správně. Ve 4. a 5. ročníku se ve výuce ČJ začíná více využívat tichého čtení a žáci jsou vedeni k samostatné práci s textem. Učitel dbá na to, aby i tiché čtení žáků bylo uvědomělé, a proto při něm dává žákům takové úkoly, které mu umožní zjistit, zda žáci potichu přečtený text pochopili. Součástí literární výchovy v tomto období je též pokračování návyků hlasitého čtení. Žáci se přitom učí správně členit čtené věty nejen podle interpunkce, ale i logickými pauzami a také klást správný větný přízvuk. Práce v hodinách čtení přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků, rozvíjí jejich smyslové vnímání, myšlení, řeč, fantazii a paměť. Novým úkolem, který literární výchova společně s naukovými předměty v tomto období plní, je určení hlavních myšlenek textu, jejich sestavení do krátké osnovy a souvislé vyprávění základního obsahu článku podle této osnovy – žáci se učí učit z učebnice. Dobře nám k tomu slouží krátké naučné texty s přírodovědným i vlastivědným obsahem.

Psaní

Při výuce psaní v tomto období získávají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřuje na psaní s porozuměním.

Jazyková výchova

Cílem je prostě a jasně se vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a poznat základy mluvnické stavby jazyka a osvojit si základní pravopisné jevy. Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídít i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičení poznaných jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálnímu a záměrnému rozvíjení slovní zásoby.

Organizační a časové vymezení:

Výuka probíhá zpravidla ve 45minutových vyučovacích hodinách. Je možné využít výuku ve dvouhodinových blocích. Projektové vyučování je možné realizovat během celého dopoledne. Vyučování bude probíhat ve třídách.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	9	10	8	6	6	39

Formy a metody práce:

- Všichni vyučující českého jazyka využívají moderních forem a metod práce.
- Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce, projekty, výukové programy, internet, návštěvy kulturních zařízení, knihovny, divadla a kina.
- Skupinová práce – práce s pojmy, encyklopediemi.
- Problémová výuka – odvození nových skutečností.
- Systémová výuka – slovní druhy, mluvnické kategorie, čtení analyticko-syntetickou metodou.
- Týmová práce – projektové vyučování.
- Výukový software – psaní ve Wordu, Excelu (základy na PC)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel chce:

- dát žákům k učivu vždy, pokud je to možné, konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, **hmatu** a sluchu
- **nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit**
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých záměrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků
- klást na žáky přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základného učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat a podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě

- vést k sebehodnocení a k pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- **dobrovolné domácí úkoly** směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Žák:

- uvědomuje si důležitost vlastního vzdělávání a spolupodílí se na něm
- dovede si připravit podmínky pro efektivní učení
- má radost z poznání
- začal si vytvářet vlastní systém třídění informací a orientace v nich
- aktivně využívá k vyhledávání informací slovníky, encyklopedie a internet
- získané informace vzájemně propojuje a vytváří si ucelený přehled, dokáže je používat pro teorii i praxi
- rozumí obecně užívaným termínům, znakům a symbolům a dovede je používat
- k získání poznatků využívá i pozorování a experimentování
- podílí se na zobecnění, shrnutí a aplikaci nových poznatků
- učí se hodnotit výsledky své práce
- hledá cesty pro zlepšení svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- nechat žáky třídít, rozšiřovat, seskupovat, přidávat i vyřazovat (pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat)
- nacházet shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupovat od jednoduchých problémů ke složitějším
- navrhopvat a provádět obměny činností
- objevené poznatky aplikovat v obdobných situacích, které sami vymýšlí, využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- podporovat účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracování údajů
- vést žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházet ve své činnosti k závěrům, pokoušet se najít vhodné řešení
- nechat žáky obhajovat různé závěry, řešení a rozhodnutí
- umožňovat žákům vyhledávat **nové** informace, **třídít je a propojovat s učivem.**

Kompetence komunikativní

Učitel:

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním

způsobu řešení daného úkolu

- přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a považovat je za objev
- umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům žáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- do výuky ČJ zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- je schopen spolupráce v malém i větším kolektivu
- pracuje společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu
- ovlivňuje pozitivně kvalitu společné práce
- dokáže se spolupodílet na činnostech i rozhodnutích a přispívá tak k pohodě prostředí
- umí respektovat práci a úspěchy druhých
- odmítá společensky nežádoucí chování a brání se jeho důsledkům
- aktivně prezentuje řešený projekt, svou dovednost
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- je ohleduplný, uctívá při jednání s druhými lidmi
- přispívá svým chováním k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- dokáže v případech potřeby poskytnout pomoc
- je schopen žádat o pomoc druhé
- umí střídat role ve skupině
- vnímá hodnoty spojené s kultivovanými vztahy mezi lidmi, chrání, uplatňuje a rozvíjí je
- přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě
- chápe potřebu účinně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- dokáže ocenit zkušenosti druhých
- respektuje pravidla a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- je si vědom své vlastní práce a vytváří pozitivní představu o sobě samém

Individuální činnosti zařazované do výuky střídá učitel s činnostmi žáků ve dvojicích, což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Dalšími podmínkami pro to, aby žáci získali v průběhu 5 let docházky na naši školu výše popsané sociální a personální kompetence, je:

- nechat žáky podílet se na vytváření pravidel pro práci v různě velkých skupinách a vést je k dodržování těchto pravidel
- učit žáky vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu a také k tomu, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni podle svých možností pomoci
- dbát na to, aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře, dbát na vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanské*Učitel:*

Chceme, aby náš žák měl na konci 5. ročníku z hlediska občanských kompetencí tuto charakteristiku:

- aktivně se zapojuje do kulturních a společenských aktivit
- je všímavý, vzájemně empatický
- je schopný spolupráce ve velkém kolektivu, malých skupinách i ve dvojicích
- umí respektovat soukromí druhých
- je přímý, čestný, pravdomluvný, upřímný
- pracuje nezištně pro ostatní, ale zároveň zná hodnotu své práce
- dokáže vytvářet pravidla pro vzájemnou spolupráci v různorodých skupinách
- odmítá útlak a hrubé zacházení, dokáže mu čelit
- respektuje zákony a společenské normy a podílí se na jejich vytváření
- aktivně se podílí na udržování tradic obce

Zájmem učitele je:

- vést žáky k vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí
- motivovat žáky k tomu, aby si vzájemně pomáhali, uznávali jeden druhého a dokázali ocenit nápady druhých
- naučit je co nejlépe plnit své povinnosti i uvědomovat si svá práva

Kompetence pracovní*Učitel vede žáky tak, aby:*

- žák přistupuje k výsledkům své činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a společenské zodpovědnosti
- využívá znalostí a zkušeností získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělání a profesním zaměření
- vytváří si smysl pro povinnost, svědomitě se připravuje na výuku
- přizpůsobuje se změněným nebo novým pracovním podmínkám
- učí se plánování a organizaci

Kompetence digitální*Učitel:*

- využívá audiovizuální techniky, internet
- vede žáky k základním znalostem práce na PC tak, aby bylo možné využít těchto znalostí při výuce ČJ

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání

- sluchová a zraková analýza a syntéza slabik a slov – hláskování, sluchové rozlišení hlásek

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – kreativita

- tvoření slov na základě daných kritérií

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, etika

- dramatizace pohádek a situací – rozlišování dobra a zla

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – komunikace

- chápání jednoduchých mluvených pokynů a reakce na ně

Multikulturní výchova (MUV)

- řešení modelových i skutečných situací v oblasti mezilidských vztahů v rámci kolektivu třídy, co by se stalo, kdyby
- lidské vztahy – rodina – členové rodiny, rodinné tradice, výchova k toleranci, vzájemné pochopení různých národností, sociálních skupin v rámci jednoho národa

Mediální výchova (MV)

- vnímání mediálních sdělení (aktuality, zdroj informací)

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- vnímání různých národů prostřednictvím pohádky, popisu osoby
- sdílení a popis zážitků z navštívených zemí
- vnímání různých kultur a jejich zvyků

Přesahy, souvislosti – prolínají se v předmětech:

M – orientace na stránce, v učebnici, řádek, sloupec, nahoře, dole, zápis slovních úloh, psaní příkladů, geometrie – označení bodů velkými tiskacími písmeny, vytváření věty jednoduché v odpovědích ve slovních úkolech, správné tvary číslic, správné použití značek v geometrii

PRV – škola, každý člověk je jiný, zdraví a nemoc, místo, kde žiji – psaní adresy, obec, vlast, pozdrav, režim dne, luštění, hádanky, křížovky, popis nástrojů, hygiena, lidé kolem nás – slova souznačná, protikladná, názvy obcí, měst, řek, pohoří, neživá příroda – rod gramatický a skutečný, letopočty, regionální pověsti

PŘ – popis rostlin a hub, živočichů, dřevin, popis lidského těla, využití encyklopedií a slovníků, porozumění literárních textů, účelné uspořádání textů v zápise

VL – čtení textů, kulturní projev, život v regionu, spisovatelé a ilustrátoři, tradice v regionu, pravopis slov v naší historii, účelné uspořádání textů v zápise

PČ – popis práce, lidová tvořivost, modelování postav a jejich popis

VV – vyjmenovaná slova – ilustrace, ilustrace k literárním textům, vyjádření jednoduchého příběhu pomocí malby či kresby, komiksové příběhy

HV – texty písní, vytleskávání slabik a rytmu, písně – slovesný čas, zhudebnění jednoduchých textů, návštěva divadla

TV – názvosloví – správné vyjadřování, povely – infinitiv

ICT – tvorba mediálního sdělení, uplatnění a výběr výrazových prostředků, využití textů z internetu a práce s nimi, psaní a sestavení jednoduché tabulky

EVVO – správný popis k ochraně zdraví, přírody, třídění odpadů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura:

1. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">žák se učí plynule číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnostižák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitostižák se učí respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoružák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnostžák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řečižák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohláskyžák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projevžák se učí základní hygienické návyky spojené se psanímžák píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projevžák řadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none">četba textů přiměřené náročnosti a věku – uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návykůpokyny učitele – písemné, mluvenékomunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, dialog (mluvčí x posluchač)správné použití slovního přízvuku a vhodné intonacenácvik správného dýchání, přiměřeného tempa a znělosti řečičlenění jazykového projevuvyužívání jednoduché osnovy, sdělení zážitků ze životadodržování hygienických návyků správného psaníautomatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevuplynulý a úhledný písemný projevvyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací dle děje

2. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">žák se učí plynule číst s porozuměním textů přiměřeného rozsahu a náročnostižák se učí respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoružák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacíchžák se učí respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoružák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše správně tvary písmen a číslic,	<ul style="list-style-type: none">četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návykůkomunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, dialog (mluvčí x posluchač) každodenní situacevýběr vhodných komunikačních prostředků, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchačeautomatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu

správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev

- žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, děj, věc, okolnost, vlastnost
- žák se učí řadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- žák odůvodňuje a píše správně: i, í, y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, u, ú, ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti

- třídění slov, seznamování s některými slovními druhy
- určení podstatných jmen, sloves
- vyprávění pohádky nebo povídky, spojování obsahu textu s ilustrací¹
- hláskování, stavba slova, nauka o slově, jednoduchá sdělení o sobě, rodině, zvířatech
- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu – orientuje se v rozdělení hlásek, odůvodňuje a píše správně: i, í/ y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, u, ú, ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, párové souhlásky, velká písmena na začátku věty, ve vlastních jménech
- vyjadřování pocitů a emocí z přečteného textu
- porozumění pokynům učitele – zadání úkolů, pokynů ke každodenním činnostem

3. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- žák plynule čte texty s porozuměním přiměřeného rozsahu a náročnosti
- žák čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené k věku
- žák rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- žák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- žák užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru

UČIVO

- využívání jednoduché osnovy, souvislé jazykové projevy, vyprávění zážitků z dovolených, z tábora, z víkendů
- využívání metod pro rozvoj čtenářské gramotnosti, plynulé čtení
- reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy
- líčení atmosféry příběhu, vlastních pocitů **z přečteného** textu
- základy literatury, poezie (pojmy: báseň, rým, sloka, přednes, **verš**), próza (pojmy: pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)
- druhy vět, intonace vět, věta, souvětí, spojky a jejich funkce, spojovací výrazy
- souvislý mluvený projev, význam slov, pádové otázky, mluvnické kategorie, rod, číslo, pád u podstatných jmen
- slovní druhy ohebné a neohebné – jejich základní tvary
- vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná,

¹ Ve 2. ročníku návštěva knihovny

- žák porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná
- žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- žák pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

- slova **souřadná, podřazená, nadřazená**
- vyprávění pohádky nebo povídky dle časové posloupnosti, spojování obsahu textu s ilustrací
- plynulý a úhledný písemný projev, kontrola správnosti písemného projevu
- dodržování hygienických návyků správného psaní
- výběr vhodných komunikačních prostředků, oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače
- práce s textem dle pokynů učitele a dle svých schopností (skládání, doplňování, opis, domýšlení konce příběhu apod.)

4. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- žák rozlišuje **spisovný a nespisovný projev** a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- žák porovnává význam slov, zvláště stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovky
- žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- žák píše i, í, y, ý ve slovech po obojetných

UČIVO

- uvědomělé plynulé čtení, tiché čtení s porozuměním
- pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku
- vystižení **podstaty** sdělení, orientace v naučných textech
- vliv reklamy na každodenní život, porovnávání názorů, tolerance, řešení konfliktních situací
- členění vět, frázování, síla a barva hlasu
- **spisovná, hovorová a nespisovná mluva, spisovné tvary v psaném a mluveném projevu**
- osnova, členění příběhu
- slova podobná, vícevýznamová, stejného nebo podobného významu a slova opačného významu
- stavba slova
- líčení atmosféry příběhu, jeho záznam
- vyjmenovaná slova, jejich tvary a slova příbuzná
- shoda podmětu s přísudkem
- spojovací výrazy – a, i, ani, ale, že, protože, když
- reprodukce textu dle svých schopností, tvorba vlastního literárního textu na dané téma
- druhy a žánry dětské literatury, literatura věcná

souhláskách

- žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- žák volně rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
- žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- žák rozlišuje slova spisovná a nespisovná
- žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

a umělecká, lidová slovesnost

- literární pojmy: přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, lyrika, epika
- výstavba věty, základní větné členy, věta jednoduchá, souvětí, smysluplné uspořádání jednoduchých vět v souvětí
- slovní druhy a jejich třídění, tvary slov, mluvnické kategorie podstatných jmen, sloves
- pravidla dialogu
- základní skladební dvojice, druhy podmětu

5. ročník

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- žák pozná manipulativní komunikaci v reklamě
- žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev

UČIVO

- uvědomělé plynulé čtení, tiché čtení s porozuměním
- pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku
- orientace v textu
- vystižení podstaty sdělení, orientace v naučných textech
- porovnávání názorů, tolerance, řešení konfliktních situací
- členění vět, frázování, síla a barva hlasu
- spisovná, hovorová a nespisovná mluva, spisovné tvary v psaném a mluveném projevu
- orientace ve stavbě textu, členění na odstavce
- osnova, členění příběhu
- slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova s opačným významem
- stavba slova

s dodržением časové posloupnosti

- žák porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- žák píše správně i, í, y, ý ve slovech po obojetných souhláskách
- žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- žák vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- žák rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- žák rozlišuje slova spisovná a jejich tvary nespisovné
- žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- žák vede správně dialog, telefonický rozhovor

- líčení atmosféry příběhu, jeho záznam
- znalost správného pravopisu dle očekávaného výstupu, vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- shoda podmětu s přísudkem
- rozmanité spojovací výrazy
- reprodukce textu dle svých schopností, tvorba vlastního literárního textu na dané téma
- druhy a žánry dětské literatury, literatura věcná a umělecká, lidová slovesnost
- literární pojmy: přirovnání, básnické výrazy, lyrika, epika
- práce s větou, základní skladební dvojice
- výstavba věty, základní větné členy, věta jednoduchá, souvětí, smysluplné uspořádání jednoduchých vět v souvětí
- slovní druhy a jejich třídění, tvary slov, mluvnické kategorie podstatných jmen, přídavných jmen, sloves
- pravidla dialogu

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu:

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Základem předmětu Anglický jazyk je vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk pro 1. stupeň ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk je rozdělen na dvě období.

1. *období*
 - řečové dovednosti
2. *období*
 - poslech s porozuměním
 - mluvení
 - čtení s porozuměním
 - psaní

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	-	-	3	3	3	9

Formy a metody práce:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrázková metoda.
- Skupinová práce.
- Činnostní učení, manipulace s předměty běžné potřeby.
- Práce na PC, tabletech s využitím vhodných aplikací zaměřených na anglický jazyk, slovní zásobu.
- Didaktické hry a soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none">• Vedeme žáky k sebekontrolě a sebehodnocení.• Vytváříme situace k zapojení žáka do výuky – otázky, rozhovory, poslech nahrávky pro rozvoj poslechových dovedností, a k praktickému využití vyhledaných informací ve slovnících, časopisech, textech či na internetu
Kompetence k řešení	<ul style="list-style-type: none">• Různé typy úkolů podporují tvořivé i logické myšlení. Žáci z předložených příkladů objevují pravidla fungování jazyka i gramatiky.

problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Nebráníme žákům při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů.
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k porozumění běžným sdělením v anglickém jazyce. • Rozvíjíme porozumění slyšenému nebo přečtenému podle dané obtížnosti. • Zpočátku upřednostňujeme ústní vyjadřování a vytváříme podmínky pro postupný přechod i k vyjádření písemnému.
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • Využíváme her pro výuku a také pro navození přátelské atmosféry při výuce. • Orientujeme výuku na konkrétní příklady z každodenního života (hraní rolí).
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k dodržování zásad slušného chování (oslovení, pozdrav, otázka apod). • Ve výuce používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací. • Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života.
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • Požadujeme pracovat podle pokynů v anglickém jazyce. • Získané poznatky žáků používáme při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem – hraní rolí, skupinová práce.
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. • Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů.

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- Rozvoj schopností poznávání – komunikace, hodnocení, sebehodnocení, otázky a odpovědi
- Sebeorganizace – systém hodnocení, formy práce, pravidla v rámci skupinových prací, návrhy a žádosti
- Komunikace – konverzace, skupinové rozhovory, otázky a odpovědi
- Kooperace – spolupráce a rozdělení rolí
- Řešení problémů s rozhodovací dovedností – popis a řešení situací, žádost o něco, vyjádření souhlasu či nesouhlasu

Environmentální výchova (EVO)

- Ekosystémy – příroda a okolí, ve kterém žijeme
- Lidská aktivita a problémy životního prostředí – roční období a počasí
- Vztah člověka a prostředí – život ve městě a na venkově

Výchova demokratického občana (VDO)

- Občanská společnost a škola – život ve škole, pravidla a možnosti

- Občan, občanská společnost a stát – ČR X VB X USA

Multikulturní výchova (MUV)

- Kulturní diference – VB X USA – zvyky a tradice, porovnání
- Lidské vztahy – moje rodina a kamarádi, ohleduplnost a kooperace

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá – VB, USA a další země, zprávy ze světa, novinky, sportovní utkání
- Objevujeme Evropu a svět – Evropa a její státy, které jsme navštívili

Předmět Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ úzce souvisí se všemi vzdělávacími oblastmi. mezipředmětové vztahy jsou naplňovány v předmětech:

- **Český jazyk a literatura – abeceda**, Vánoce, Velikonoce, Halloween, zájmena, slovesa – mluvnické kategorie sloves, předložky, spojky
- **Matematika a její aplikace – číslice**, číselné řady, orientace v čase, časové údaje, čas, hodiny
- **Prvouka** – rodina, lidské tělo, zvířata a jejich části lidského těla
- **Přírodověda – části lidského těla**, počasí, roční období, Den Země
- **Vlastivěda – Evropa**, město, kde žiji
- **Hudební výchova** – poslech a nácvik říkanek a písní
- **Výtvarná výchova – barvy** – míchání barev
- **Tělesná výchova**: - tělovýchovné chvílky – „Simon says...“
- **Informatika – využívání** programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk:

1. období – 3. ročník

ANGLICKÝ JAZYK	
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. • Žák zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. • Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. • Žák rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, 	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci poslouchají pokyny a otázky učitele a projevují porozumění tím, že podle zadání reagují, provádějí různé činnosti nebo hrají hru, odpovídají jedním, příp. více slovy, vyberou či přiřadí správný obrázek, vyřeší problém atd. Umí pozdravit, představit se, oslovit osobu, rozloučit se, popsat co kde je, popsat osobu, umí říct co má a nemá rád. • Žáci umí pojmenovat předměty a skutečnosti, se kterými se v průběhu výuky setkali. Dokážou reprodukovat rozhovory z učebnice, příp. zapojí i neverbální prvky, dramatizují. Modifikují

zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.

- Žák přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a slovního spojení.
- Žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.

naučená slova a slovní spojení ve vztahu k vlastní osobě a zkušenostem.

- barvy, číslice 0 – 20, desítky 20 – 100, abeceda, školní potřeby, rodina, lidské tělo, zvířata, jídlo, Vánoce, Velikonoce
- Žáci čtou s porozuměním jednoduché krátké texty s vizuální i sluchovou oporou. Po nácviku čtou texty i nahlas, příp. je dramatizují.
- sloveso be, vazba there is/are, zájmena this/these, číslo některých substantiv (lexikálně), přivlastňovací zájmena my, your, his, her, sloveso have got, sloveso like
- Žáci poslouchají audionahrávky, projev učitele i spolužáků, doplněné textem či ilustracemi. Na základě slyšeného reagují, vyberou či přiřadí správný obrázek, ústně doplní výraz podle smyslu, odpoví, provedou určitý úkon apod.
- Žáci rozpoznají psanou podobu známého jednoduchého slova a známé struktury (I've got, I haven't got apod.), event. složitějších známých slov, pokud jsou doplněny obrázkem.
- Žáci píšou slova a jednoduché věty na základě modelu či vizuální předlohy.

2. období – 4. ročník

ANGLICKÝ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
- Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
- Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.

UČIVO

- Žáci reagují na pokyny a otázky vyučujícího slovně nebo nějakou činností.
- systematizace tvoření množného čísla, vazba like + ing, sloveso can, předložky místa, předložky času (in, on), čas přítomný prostý, spojky a spojovací výrazy (or, also, too), příslovce častosti děje (usually)
- Žáci projevují porozumění jednoduchým větám a textům, které pronáší jejich spolužáci nebo učitel či jsou nahrané na CD k učebnici.
- Žáci pracují s poslechovými texty a za použití vhodných strategií plní poslechové úkoly.

MLUVENÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů.

UČIVO

- Žáci realizují jednoduché rozhovory na

- Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
- Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

osvojená témata. Domov, záliby, sporty, počasí, mluví o aktivitách ke Dni Země, Halloween.

- Žáci umí sdělit základní informace o sobě (o své rodině, volnočasových aktivitách a sportech, co mají a nemají rádi apod.
- Taktéž žáci umí otázky na taková témata klást a odpovídat na ně.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
- Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

UČIVO

- Žáci pracují v učebnici a pracovním sešitě s různými typy textů a vyhledávají v nich dané informace.
- Texty zahrnují různé typy běžných textů (např. dialogy, monology, i primárně psané texty), doprovázené fotografiemi nebo ilustracemi.

PSANÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
- Žák vyplní osobní údaje do formuláře.

UČIVO

- V návaznosti na přečtené texty žáci tvoří vlastní psané texty na tatáž témata, s možností zapojení všech vlastních znalostí a dovedností. (domov, záliby, popis místa, počasí).
- Žáci vyplní údaje do tabulky nebo naopak převedou údaje z tabulky do souvislého textu.

2. období – 5. ročník

ANGLICKÝ JAZYK

POSLECH S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
- Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
- Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.

UČIVO

- Žáci reagují na pokyny a otázky vyučujícího slovně nebo nějakou činností.
- Žáci projevují porozumění jednoduchým větám a textům, které pronáší jejich spolužáci nebo učitel či jsou nahrané na CD k učebnici.
- Žáci pracují s poslechovými texty a za použití vhodných strategií plní poslechové úkoly.

MLUVENÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.

UČIVO

- Žáci realizují jednoduché rozhovory na osvojená témata. Škola, denní režim, čas a

- Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
- Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

hodiny, oblečení, činnosti (slovesa), příroda (Evropa), čas přítomný, prostý, čas přítomný průběhový.

- Žáci umí sdělit základní informace o sobě, o své rodině, o týdenním režimu, o volnočasových aktivitách, o místě, kde bydlí, popsat co momentálně dělají apod.
- Taktéž žáci umí otázky na taková témata klást a odpovídat na ně.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
- Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

UČIVO

- Žáci pracují v učebnici a pracovním sešitě s různými typy textů a vyhledávají v nich dané informace.
- Texty zahrnují různé typy textů (např. dialogy, popisné texty, komiksy, tabulky, poznámky v diáři aj.).

PSANÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
- Žák vyplní osobní údaje do formuláře.

UČIVO

- V návaznosti na přečtené texty žáci tvoří vlastní psané texty na stejná témata, s možností zapojení všech vlastních znalostí a dovedností. Škola, denní režim, čas a hodiny, oblečení, činnosti (slovesa), příroda (Evropa).
- Žáci vyplní údaje do formuláře či vyhledají údaje v tabulce.

4.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Cílem předmětu Matematika je poskytovat vědomosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro život a jsou potřebné v praktickém životě.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Číslo a početní operace
2. Závislosti, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a v prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Učební osnova předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace z RVP pro základní vzdělávání.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	4	5	5	5	5	24

Formy a metody práce:

- Frontální výuka s demonstračními pomůckami.
- Skupinová práce s využitím tabulek, grafů a diagramů.
- Činnostní učení, manipulace s modely, předměty běžné potřeby.
- Práce na PC s využitím vhodného počítačového software.
- Práce s kalkulátory a dalšími pomůckami, které umožňují přístup k matematice žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a rýsovacích technikách.
- Využití interaktivní tabule k práci s matematickými objekty a využití matematiky v reálných situacích.
- Didaktické hry a soutěže.
- Pozorování a zpracovávání získaných údajů při práci v terénu.

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě a využívají k učení různé formy práce – jsou využívány všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika:

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o matematiku.
- Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.
- Umožňuje získávat matematickou gramotnost.
- Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.
- Učí aplikovat poznatky z předmětu v praktickém životě.
- Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.
- Seznamuje žáka s pojmy, algoritmy, terminologií a způsoby jejich užití.
- Rozvíjení paměti, vytrvalosti, přesnosti, logického a abstraktního myšlení i vyjadřování s užitím matematického jazyka.
- Rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh vyjadřujících situace z běžného života, provádění odhadů výsledků řešení a posuzování jejich reálnosti, sebekontrola.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zadáváme úkoly, které rozvíjí abstraktní a logické myšlení • vedeme žáky k využití sebekontroly a sebehodnocení • vedeme žáky k vyhledávání informací a ověřování výsledků, vyvození závěrů pro využití v budoucnosti • vedeme žáky k vhodnému a efektivnímu rozvržení práce a učení
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • umožňujeme žákům využívat získané vědomosti k objevování různých variant řešení a ověřovat výsledek • motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života • dodáváme žákům sebedůvěru, při případném nezdaru pomáháme hledat konečné řešení problému
Kompetence komunikativní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k výstižnému vyjadřování s užíváním matematického jazyka • vedeme žáky k využití informačních technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím
Kompetence sociální a personální	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do výuky práci ve skupině, zdůrazňuje pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci • vyžadujeme od žáků schopnost rozdělit si a střídát role ve skupině, vytvoření pravidel

	pro práci v týmu
Kompetence občanské	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vyžadujeme od žáků hodnocení vlastní práce a chování i práce a chování ostatních vedeme žáky k ohleduplnosti a schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí, nabídnout pomoc
Kompetence pracovní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky ke správnému užití pomůcek a techniky organizujeme výuku tak, aby účinně zapojila všechny žáky vedeme žáky k plnění úkolů v termínu
Kompetence digitální	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vedeme žáky k ovládnutí a běžnému užívání digitálních zařízení a aplikací, které mohou využívat při procesu učení vedeme žáky k získávání, vyhledávání a třídění matematických dat organizujeme výuku tak, abychom využívali digitální technologie pro usnadnění práce a zefektivnili a zkvalitnili výsledky práce

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj kreativity a kooperace
- rozvoj schopnosti poznávání
- rozvoj soustředění, seberegulace, psychohygieny a pozitivního ladění
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova (EVO)

- slovní úlohy související se sběrem papíru, množství nasbíraných kg ve třídě, škole, městě, porovnávání nasbíraného množství – tabulky, grafy, diagramy, v geometrii převody jednotek hmotnosti

Výchova demokratického občana (VDO)

- je ohleduplný a pomáhá ostatním
- zaujímá vlastní stanovisko
- respektuje názory a postoje druhých

Multikulturní výchova (MUV)

- lidské vztahy – rozvíjí schopnosti spolupráce s ostatními v třídním kolektivu

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- znalost cizích měn, zejména euro

- tvoření a řešení slovních úloh, tabulek a grafů, zajímavých cvičení s tematikou Evropy (práce s čísly označujícími rozlohu, počet obyvatel evropských států apod.)

Předmět Matematika na 1. stupni ZŠ úzce souvisí se všemi vzdělávacími oblastmi. Mezipředmětové vztahy jsou naplňovány v předmětech:

- **Český jazyk a literatura:**
Znalost správného tvaru číslic; Psaní číslic 0–9; Číslice
Hláska, slabika, slovo, věta; Stavba slova; Hláskosloví
Určování slovních druhů; Slovní druhy; Tvarosloví
Řazení slov dle abecedy; Abeceda; Hláskosloví
Skloňování jmen; Pády a pádové otázky; Tvarosloví
- **Prvouka:**
Orientace v čase; Čas; Náš svět
Pozorování a porovnávání vlastností přírodnin; Měření a vážení; Hmotnost, objem
- **Přírodověda:**
Látky a jejich vlastnosti; Měření vlastností látek; Hmotnost, objem, čas, teplota
Gravitační síla Země; Gravitace; Vesmír
- **Vlastivěda:**
Orientace podle náčrtů, plánů a map; Práce s mapou; ČR a Evropa, Časová osa; Orientace na časové ose
- **Anglický jazyk:**
Počítání do 100; Číslo; Číslovky
Názvy geometrických tvarů; Tvary; Geometrické tvary
Časové údaje; Orientace v čase; Čas
- **Hudební výchova:**
Takt 2/4, 3/4, 4/4; Takty; Rytmus
Nota celá, půlová, čtvrtová, osminová; Noty; Notový záznam
- **Výtvarná výchova:**
Linie, tvary, objemy; Prvky vizuálně obrazného vyjádření; Praktická etika
Kombinace tvarů v plošném i prostorovém uspořádání; Výtvarný rytmus; Tvary
- **Praktické činnosti:**
Využití návodu při postupech práce; Práce s návodem; Jednoduché pracovní postupy
Jednoduchá montáž a demontáž; Vytváření vlastních plošných a prostorových kompozic; Kompozice
- **Tělesná výchova:**
Měření a posuzování pohybových dovedností; Běh, hod, skok; Atletika

Rytmická cvičení; 2/4 a 3/4 krok; Základy tance

- **Informatika**

Práce s internetovým prohlížečem; Práce s daty; Vyhledávání informací

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika:

1. ročník

MATEMATIKA	
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• používá přirozená čísla k modelování reálných situací• počítá předměty do 20, vytváří soubory s daným počtem prvků• čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 20• užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti• zobrazí čísla do 20 na číselné ose• provádí zpaměti jednoduché početní operace v oboru do 20• řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých používá a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none">• vyvození čísel 0 – 10• vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, manipulace s předměty• určování čísel v řadě do 10• čtení a zápis čísel• zavedení znamének +, −, =, <, >• číselné řady – postavení čísla v číselné řadě, porovnávání čísel do 20• vlastnosti sčítání a odčítání• orientace na číselné ose• rozklad čísel• vyvození čísel 11 – 20• přirozená čísla 10 – 20• číselné řady• určování čísel v řadě do 20• sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu• sčítání a odčítání do dvaceti s přechodem desítky – úvod a seznámení• slovní úlohy• přiřazování k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• nachází jednoduché závislosti z praktického života – ceny zboží, nákupy, sběr papíru, ujeté kilometry, sedadla v divadle• popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none">• seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy – ceny v Kč, sběr v kg, trasa v km, znázornění, výpočet• řádek a sloupec, vztahy o několik více, méně.

doplňuje tabulky, posloupnosti čísel	čtení a doplňování jednoduchých tabulek číslo před, za, ...

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary nachází v realitě použití geometrických útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> charakterizace základních rovinných útvarů – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. vyhledávání určitých tvarů v okolí, třídění předmětů podle tvaru, velikosti, barev

2. ročník

MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací počítá předměty do 100, vytváří soubory s daným počtem prvků čte a zapisuje přirozená čísla do 100 porovnává přirozená čísla užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti zobrazí čísla do 100 na číselné ose užívá lineární uspořádání určuje desítky a jednotky provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100 z paměti násobí a dělí v oboru násobitek 1 – 5 násobení a dělení v oboru 6 - 10 <p>řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých používá a modeluje osvojené početní operace</p>	<ul style="list-style-type: none"> numerace do 100 vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru, manipulace s předměty (peníze) sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku sčítání a odčítání do 100, rozklad na desítky a jednotky využití výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek čtení a zápis čísel číselné řady – postavení čísla v číselné řadě vztahy větší, menší, rovno – porovnávání čísel do 100 orientace na číselné ose, řazení čísel vzestupně i sestupně určování desítek a jednotek sčítání a odčítání v oboru 0 -100 bez přechodu přes základ sčítání a odčítání v oboru 0 -100 s přechodem desítky násobení a dělení čísla 0 – 10 komutativnost násobení znaménka . a : přiřazování k úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> čtení časových údajů převody času, měsíc, den, hodina, minuta seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy: cena zboží v Kč, trasa v km, sběr v kg, znázornění, výpočet čtení a doplňování jednoduchých tabulek v oboru numerace do 100 číselná osa

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě použití geometrických útvarů vymodeluje některé rovinné útvary porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky a lomené čáry seznamuje se se základními jednotkami délky 	<ul style="list-style-type: none"> charakterizace základních rovinných útvarů a těles – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kvádr, krychle, koule, válec třídění do skupin, orientace v prostoru modelování geometrických útvarů dle zadání – bod, úsečka, lomená čára bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm jednotky délky: cm, porovnávání

3. ročník

MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla v oboru do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose určuje stovky, desítky a jednotky provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0–1000 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> písemné početní operace v oboru přirozených čísel na základě názoru, manipulace s předměty (peníze) použití získaných vědomostí v úlohách z běžného života vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000 posloupnost přirozených čísel, určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách zápis čísel do 1000. Číselné řady – postavení čísla v číselné řadě porovnávání čísel do 1000 s využitím matematických znaků a symbolů zaokrouhlování přirozených čísel číselné řady – doplňování čísel číselná osa – orientace a znázorňování čísel

	<p>vzestupně i sestupně</p> <ul style="list-style-type: none"> • určování stovek, desítek a jednotek • sčítání a odčítání do 1000 s přechodem desítky z paměti i písemně, rozklady čísel • násobení a dělení (násobilka 6, 7, 8, 9, 10) • násobení a dělení čísly 10, 20, až 100 • pamětné dělení se zbytkem • komutativnost násobení, počítání se závorkami • slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací • slovní úlohy – stručný zápis, výpočet, odpověď (řešení písemně i z paměti), kontrola
--	---

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • určování času, převádění jednotek času: sekunda – minuta – hodina • měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností • závislosti a jejich vztahy – jednoduché převody času, jednotek délky, hmotnosti a objemu • symboly, matematické značky a zápisy: cena zboží v Kč, trasa v km, hmotnost v kg, znázornění, výpočet • čtení a doplňování jednoduchých diagramů a tabulek v oboru numerace do 1000 • čtení a sestavení tabulky násobků • práce s údaji (jízdní řád, ceník, tabulka vzdáleností)

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentace • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizace základních rovinných útvarů a těles – kružnice (poloměr a průměr), poloha přímk v rovině (rovnoběžky, různoběžky, kolmice), jehlan, kužel, válec • rýsování – úsečky, polopřímky, přímky (rovnoběžné a různoběžné), kružnice, trojúhelník • modelování těles dle zadání • grafický součet a rozdíl úseček • vyhledávání základních útvarů v prostoru –

krychle, kvádr, jehlan, koule, válec a kužel

- úsečka, bod, lomená čára
- porovnávání stran geometrických útvarů přenášáním úseček
- úsečka, odhad délky úsečky, měření a značení v cm, mm, dm
- jednoduché souměrné útvary – modelování dle zadání

4. ročník

MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- používá přirozená čísla v oboru do 100 000 k modelování reálných situací
- čte a zapisuje přirozená čísla v oboru do 100 000
- porovnává přirozená čísla v oboru do 100 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
- využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
- zaokrouhluje přirozená čísla
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

UČIVO

- čtení a zápis čísel, porovnávání čísel a řešení příslušných nerovnic
- orientace a zobrazení čísla na číselné ose, rozklad a zápis čísla v desítkové soustavě
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- dodržování pravidel pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
- pamětné sčítání a odčítání do 1000
- písemné sčítání a odčítání do milionu
- násobení a dělení dvojciferným činitelem a dělencem
- dělení se zbytkem mimo obor násobitek
- pamětné násobení a dělení, příklady typu 3. 600, 250: 5
- rovnice a nerovnice s násobením a dělením
- písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem
- písemné dělení jednociferným dělitelem
- zaokrouhlování na 10, 100, 1000 s odhadem
- jednoduché i složené praktické slovní úlohy a problémy
- úlohy s různým počtem řešení
- tvoření úloh s aplikací osvojených početních operací
- zlomky – seznámení s pojmy celek, část, zlomek. Názornost, praktické znázornění, použití v praxi. Jednoduché zlomky $1/2$, $1/4$, apod.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">vyhledává, sbírá a třídí datačte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none">jednotky času a jejich převodyjízdní řádyorientace a čtení údajů z daného grafuvytvoření a zapisování údajů do tabulkytvoření tabulek a diagramů

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukcesčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stransestrojí rovnoběžky a kolmiceurčí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahurozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary	<ul style="list-style-type: none">práce s geometrickými útvary rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti (čtverec, obdélník)rýsování čtverce a obdélníkuvlastnosti čtverce a obdélníkurýsování kružnic s daným středem a daným poloměremtrojúhelník rovnostranný, rovnoramenný, rýsování trojúhelníkurýsování osy a středu úsečkygrafické sčítání a odčítání úsečky, určení délky lomené čáry, určení obvodu mnohoúhelníku sečtením délek jeho stranjednotky délky a jejich převodyrovnoběžnost přímek, konstrukce rovnoběžekkolmost přímek, konstrukce kolmicobvod čtverce a obdélníkuobsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu a jejich převodyčtvercová síť, osová souměrnosturčení osy souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none">řešení praktických slovních úloh s netradičními problémyhlavolamy a matematické hádanky

MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">čte, zapisuje čísla v oboru přirozených čísel, porovnává čísla v oboru přirozených čísel, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnostiužívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose, zapíše a rozkládá číslo v desítkové soustavěvyužívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobeníprovádí pamětné a písemné početní operace v oboru přirozených číselzaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených číselřeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených číselmodeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomkuporovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných číselpřečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnotyporozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné osevyhledává, sbírá a třídí datačte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramynarýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukceurčí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahurozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none">čtení a zápis čísel porovnávání čísel a řešení příslušných nerovnicorientace a zobrazení čísla na číselné ose, rozklad a zápis číslavlastnosti početních operací s přirozenými čísly, komutativnost a asociativnost sčítání a násobenídodržování pravidel pro pořadí operací v oboru přirozených číselnumerace do 1000 000 – opakovánípamětné sčítání a odčítání do 1 000 000písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 se správným sepsáním čísel pod sebepamětné násobení a dělení (i se zbytkem) přirozených čísel v oboru do 1 000 000písemné násobení jednociferným, dvojciferným i trojciferným činitelempísemné dělení jednociferným i dvojciferným dělitelemzaokrouhlování řádů do 1 000 000kontroly výpočtůslovní úlohy – rozlišení důležitých informací, zápis, výpočet, formulace odpovědizlomky – názornost, praktické znázornění, použití v praxiporovnávání zlomků, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelemdesetinná čísla – pojem, psaní, čtení desetinných čísel, znázorňování na číselné ose, porovnávání v řádu desetinčtení, zápis celého záporného čísla, vyznačení na číselné ose, teploměruvyhledávání záporných čísel v běžném životě

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none">jednoduchá pozorování (měření teploty)porovnávání získaných dat

- různé typy diagramů, jednoduché grafy a tabulky – vyhledávání, doplňování údajů

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

UČIVO

- rýsování čtverce a obdélníku
- pravoúhlý trojúhelník – názvosloví, konstrukce pomocí pravítka s ryskou
- rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník – konstrukce pomocí kružnice
- určení rovinných útvarů pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran
- jednoduchá měření a převody – jednotky délky a hmotnosti
- souřadnice bodu ve čtvercové síti
- obsah čtverce, obdélníku
- základní jednotky obsahu
- čtvercová síť – síť těles
- osová souměrnost v reálném životě

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

UČIVO

- slovní úlohy s netradičními postupy – volba vhodných postupů pro řešení jednoduché úlohy, vyhodnocení výsledku úloh
- magické čtverce
- prostorová představivost

4.3 INFORMATIKA

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu:

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovského informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je rozdělen na čtyři tematické celky:

1. Data, informace a modelování
2. Algoritmizace a programování
3. Informační systémy
4. Digitální technologie

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	-	-	-	2	2	4

Formy a metody práce:

Samostatná práce, práce ve dvojicích, skupinová práce – kooperace, badatelské aktivity, diskuse, objevování, experiment, praktické činnosti, problémová výuka

Průřezová témata:

Předmět Informatika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti:

• Matematika a její aplikace

Matematika a její aplikace: skládání obrázku z daných geometrických tvarů či navazujících úseček, posloupnost prvků, práce s tabulkou a správné umístění dat to tabulky, práce s grafy

• Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura: zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text, textový editor, práce s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech

• Umění a kultura

Výtvarná výchova: Grafické editory – tvorba obrázků, emodži

Pracovní činnosti: Sestavení robota – práce dle návodu

Hudební výchova: Přehrávání zvukových stop či videí

• Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme: regiony ČR, Evropa a svět – práce s daty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- ovládnání pohybu postav
- násobné postavy a souběžné reakce,
- modifikace programu
- animace střídáním obrázků
- spouštění pomocí událostí
- vysílání zpráv mezi postavami
- čtení programů
- programovací projekt
- vytváříme podmínky pro samostatné získávání dalších informací potřebných k práci

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • využíváme při výuce skupinové práce • vedeme žáky k vzájemné radě a pomoci • podporujeme žáky při řešení problémových úloh k navrhování různých řešení a zdůvodňování svých závěrů
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k vhodným formulacím a vyjádření svých myšlenek a názorů • vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • orientujeme se na spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení • vyžadujeme důsledně dodržování společných pravidel chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí • seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...) • při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky k plnění úkolů v termínech a v dohodnuté kvalitě • učíme žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky ovládat digitální zařízení, aplikace a služby, které následně využívají při procesu učení i při zapojení do života školy a do společnosti • učíme žáky získávat, vyhledávat a posuzovat data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky • vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika:

4. ročník

INFORMATIKA	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍCH ZAŘÍZENÍ	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, 	<ul style="list-style-type: none"> • digitální zařízení • zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • ovládání myši • kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů • ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)

<p>nástroje, prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> • kreslení bitmapových obrázků • psaní slov na klávesnici • editace textu • ukládání práce do souboru • otevírání souborů • přehrávání zvuku
---	---

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> • využití digitálních technologií v různých oborech • ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • práce se soubory • propojení technologií, internet, sdílení dat, cloud • technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) • uživatelské jméno a heslo • osobní údaje

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení programu a oživení robota • ovládání světelného výstupu • ovládání motoru • opakování příkazů • ovládání klávesnicí – události • ovládání pomocí senzoru

chybu

- sestaví robota podle návodu
- sestaví program pro robota
- oživí robota, otestuje jeho chování
- najde chybu v programu a opraví ji
- upraví program pro příbuznou úlohu
- pomocí programu ovládá světelný výstup a motor
- pomocí programu ovládá senzor
- používá opakování, události ke spuštění programu

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
- zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

UČIVO

- piktogramy, emodži
- kód
- přenos na dálku, šifra
- pixel, rastr, rozlišení
- tvary, skládání obrazce

5. ročník

INFORMATIKA

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- uvede příklady dat, která ho obklopují, a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- doplní posloupnost prvků
- umístí data správně do tabulky

UČIVO

- data, druhy dat
- doplňování tabulky a datových řad
- kritéria kontroly dat
- řazení dat v tabulce
- vizualizace dat v grafu

- doplní prvky v tabulce
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> • příkazy a jejich spojování • opakování příkazů • pohyb a razítkování • ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • vlastní bloky a jejich vytváření • kombinace procedur

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> • systém, struktura, prvky, vztahy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ, VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy 	<ul style="list-style-type: none"> • kreslení čar • pevný počet opakování ladění, hledání chyb • vlastní bloky a jejich vytváření • změna vlastností postavy pomocí příkazu • náhodné hodnoty • čtení programů • programovací projekt

- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
- vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
- cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu
- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

UČIVO

- graf, hledání cesty
- schémata, obrázkové modely

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
- v programu najde a opraví chyby
- používá události ke spuštění činnosti postav
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- upraví program pro obdobný problém
- ovládá více postav pomocí zpráv

UČIVO

- ovládání pohybu postav
- násobné postavy a souběžné reakce
- modifikace programu
- animace střídáním obrázků
- spouštění pomocí událostí
- vysílání zpráv mezi postavami
- čtení programů
- programovací projekt

4.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Tím si utváří jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, také se učí vnímat současnost jako výsledek minulosti a zároveň východisko do budoucnosti.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí ve zvládnutí nových životních situací a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předměty: PRVOUKA, ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti svého i druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Týdenní časová dotace:

Ročník/Počet hodin	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Prvouka	2	2	2	-	-	6
Přírodověda	-	-	-	2	2	4
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Environmentální výchova	-	-	1	-	-	1

Formy a metody práce:

Hlavními didaktickými prostředky ve výuce jsou:

- práce s učebnicí a pracovním sešitem
- práce s odbornou literaturou – encyklopediemi a naučnými texty
- práce s obrazovým materiálem
- práce s mapami, přírodninami, modely
- didaktické hry
- vycházky a exkurze
- výuka na školním pozemku a v přírodě, terénu
- samostatné a skupinové činnosti
- práce s audiovizuální technikou

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků je třeba:

- Využívat při výuce vždy, pokud je to možné, zásadu názornosti, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- Nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- Dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů
- Klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- Snažit se podporovat čtení s porozuměním

	<ul style="list-style-type: none"> • Nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah • Dát příležitost k využívání osobních zkušeností žáků ve výuce • Podporovat tvořivou činnost žáků • Klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků • Podporovat sebedůvěru žáků v jejich schopnosti • Uplatňovat zásadu spojení teorie s praxí a upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě • Vést žáky k sebehodnocení • Vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení • Dobrovolné domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli • Individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Problémové učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, kdy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat • Podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky • Žáky vedeme k postupování od jednoduchých problémů ke složitějším • Na základě pochopení sami žáci navrhnou a provádějí obměny činností • Podporujeme účast žáků podle jejich schopností v různých soutěžích, především badatelsky orientovaných • Různé závěry řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
Kompetence komunikativní	<p><i>K utváření této kompetence je nutné:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nechat žáky při každé činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu • Přijímat často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a považovat je za objev • Dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru • Učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem • Zkusit hovořit o pozorovaných jevech v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
Kompetence sociální a personální	<p><i>Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány činnostmi žáků ve dvojicích nebo ve skupinách, to vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci ve skupinách a aby tato pravidla respektovali • Se žáci učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu

	<ul style="list-style-type: none"> • V případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
Kompetence občanské	<p><i>Vedeme žáky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • K vzájemnému slušnému chování bez hrubosti a násilí • Ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých • K uvědomování si vlastních práv i povinností
Kompetence pracovní	<p><i>Zaměřujeme se na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů, udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek • Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
Kompetence digitální	<p><i>Vedeme žáky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • k ovládání a běžnému užívání digitálních zařízení a aplikací, které mohou využívat při procesu učení • k získávání, vyhledávání a třídění dat

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola (výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost), občan, občanská společnost a stát, vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce, pravidla a zákony, dodržování lidských práv a svobod

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozmanitost národů ve světě, sdílení zážitků a zkušeností z cestování po cizích zemích

Multikulturní výchova

- lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině), kulturní tradice, výchova k toleranci, vzájemné pochopení různých národností, sociálních skupin v rámci jednoho národa

Osobnostní a sociální výchova

- sociální rozvoj – mezilidské vztahy, jedinečnost člověka, sebepoznání, komunikace mezi lidmi, řešení problémů, rozhodovací dovednosti, pravidla slušného chování

Mediální výchova

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (aktuality, zdroj informací)

Výtvarná výchova, pracovní činnosti

- práce s přírodninami, tematické práce – Vánoce, Velikonoce, modelování – ovoce, zelenina, plán obce, portrét člena rodiny

Hudební výchova

- zpěv koled, tematických písní, česká hymna

Tělesná výchova

- turistika a pobyt v přírodě

Český jazyk

- pověsti

úprava!!! - celý blok Environmentální výchova potřebujeme přesunout za učivo 1.-3 ročníku. Ted je přiřazený ke 4.-5. ročníku, ale učíme to ve třetí třídě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět:

1. - 3. ročník

ČLOVĚK A JEHO SVĚT	
MÍSTO, KDE ŽIJEME	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec do příslušného kraje ČR, pozoruje a popisuje změny v okolí bydliště • orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy • popíše a zvládne cestu do školy • zná nejvýznamnější místa v okolí 	<ul style="list-style-type: none"> • domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola, prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • obec (město), její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly
LIDÉ KOLEM NÁS	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání • chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání

<p>pracovních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> • má osvojené základy společenského chování • při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně 	<p>vlastní emocionalitu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
--	---

LIDÉ A ČAS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnost • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád, určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky, péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti, minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • určuje společné a rozdílné vlastnosti látek a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat, pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami • provede jednoduchý pokus podle návodu 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život, půda • Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské

- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla

reprodukce, vývoj jedince

- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim nemoci přenosné a nepřenositelné, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu

4. - 5. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí • pozná státní symboly České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR • naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která 	<ul style="list-style-type: none"> • chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionalita • rizikové situace, rizikové chování, předcházení

se už nemohou tolerovat

konfliktům

- právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

LIDÉ A ČAS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik, rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

UČIVO

- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení

UČIVO

- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam – rozdělení hornin podle vzniku
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka, stavba rostlinného těla a hub
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí

organismů prostředí

- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí, popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

UČIVO

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- žák vnímá rozmanitost přírody
- podílí se na úpravě prostředí nejen ve škole, ale i v okolí školy
- zná vhodné podmínky pro pěstování rostlin a umí vhodně pečovat o zvířata
- získává praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě, umí se chovat v lese
- zná nezbytné podmínky života
- zná hlavní příčiny znečištění životního prostředí, nejdůležitější problémy životního prostředí na globální úrovni
- šetří energiemi, uvědoměle šetří vodou
- umí popsat jednoduché postupy recyklace

UČIVO

- rozmanitost přírody, druhy přírodnin, využití přírodnin
- prostředí ve škole a okolí
- pěstování rostlin, péče o živočichy
- pobyt v přírodě, chování v přírodě
- podmínky života, životní prostředí, energie, voda
- globální problémy
- recyklace, třídění odpadu

vybraných druhů odpadu

- aktivně třídí odpad: plast, papír a sklo do označených nádob v areálu školy
- pečuje o čistotu školy a svého bydliště

4.5 UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. V procesu uměleckého poznávání světa si žáci rozvíjí specifické citění, tvořivost, aktivní vnímání hudby, využívají zpěv jako svébytný prostředek komunikace.

Prostřednictvím činností vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových rozvíjí u žáků pozitivní vztah k hudebnímu umění a vnímání jednotlivých žánrů hudby. V tvořivých činnostech rozvíjí nonverbální vyjadřování a dorozumívání.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu v souvislosti s uplatňováním správných pěveckých návyků.
- **Instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
- **Hudebně pohybové činnosti** – ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
- **Poslechové činnosti** – aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových a funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Předmět se vyučuje v 1.-5. ročníku. Výuka probíhá ve třídách s využitím audiovizuální techniky, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Dle potřeby mohou být ročníky spojovány.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Formy a metody práce:

- individuální, skupinová a frontální výuka v oblasti vokální, instrumentální, taneční, pohybové, rytmické, dechové a poslechové

- metody slovní, názorně – demonstrační, praktické

Vyučovací předmět hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty, ve kterých je prostor k uměleckému sebevyjádření. Propojení má zejména s českým jazykem, prvoukou, matematikou, tělesnou i výtvarnou výchovou. Jsou zde příležitosti pro rozvoj mezipředmětových vztahů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky k porozumění a používání termínů v hudební oblasti. • Vede žáky k chápání umění a kultury. • Využívá kladného hodnocení k motivaci pro hudební výchovu. • Umožňuje každému žákovi zažít úspěch. • Umožňuje aktivně používat učební pomůcky.
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytuje prostor k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc odlišně. • Vede žáky k uvážlivému hodnocení umění a vede ke schopnosti svůj názor obhájit. • Vede žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací hudebního vyjádření.
Kompetence komunikativní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nabádá k vhodnému hodnocení výkonů svých i ostatních. • Vede žáky ke správnému formulování pocitů, prožitků a názorů na hudební díla. • Podněcuje k vnímání neverbálních projevů.
Kompetence sociální a personální	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky k efektivní a aktivní spolupráci ve skupině. • Motivuje ke kladnému oceňování výkonů spolužáků. • Umožňuje organizovat a řídit činnost ostatních žáků ve skupině.
Kompetence občanské	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buduje zásady slušného chování na kulturních akcích. • Rozvíjí zájem žáků aktivně se zapojovat do kulturního dění. • Podporuje u žáků potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví. • Vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.
Kompetence pracovní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky ke správnému a bezpečnému používání hudebních nástrojů. • Vede žáky k osvojení návyků hlasové hygieny.
Kompetence	<p><i>Učitel:</i></p>

digitální

- Podporuje žáky k odpovědnému používání digitálních technologií.

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj smyslového vnímání a estetického cítění
- utváří a obohacuje duševní život
- rozvoj soustředění, seberegulace, psychohygieny a pozitivního ladění

Výchova demokratického občana (VDO)

- je ohleduplný
- zaujímá vlastní stanovisko
- respektuje názory, postoje a umělecký projev druhých

Multikulturní výchova (MUV)

- je tolerantní a solidární
- podporuje vlastní kulturní identitu, seznamuje se s různými kulturami

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- respektuje odlišné zvyky a tradice
- poznává evropské hudební kořeny a svébytnost kulturního dědictví

Mediální výchova (MV)

- zaujímá kritický postoj k mediální produkci
- získává a předává informace v oblasti hudebního umění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova:

1. - 3. ročník

HUDEBNÍ VÝCHOVA	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• zpívá v jednohlase• rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none">• pěvecké a mluvní dovednosti (dýchání v pauze, mezi frázemi, výslovnost, měkké nasazení tónu)

- dbá na dýchání a držení těla
- provádí dechová a hlasová cvičení
- vytleskává rytmus podle vzoru
- rozlišuje krátké, dlouhé, hluboké a vysoké tóny

- hlasová hygiena
- rytmizace říkadel
- hudební rytmus a jeho opakování
- melodická a rytmická ozvěna
- realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu
- sjednocení hlasového rozsahu c1-h1
- kánon, prodleva
- dynamicky odlišný zpěv
- hudební hry (ozvěna)
- ilustrace k písním
- záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- pozná hudební nástroje
- rozliší nástroje dechové, smyčcové, bicí

UČIVO

- hra na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře
- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček
- akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu
- rytmické hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)
- rytmický doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu
- hudební improvizace
- hra na tělo

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- reaguje pohybem na znějící hudbu
- pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

UČIVO

- pohybová improvizace a pantomima s využitím tanečních kroků
- chůze s hudebním doprovodem (pomalá, rychlá, pochod)
- reprodukce pohybů
- pohybové vyjádření charakteru melodie
- pohybové vyjádření tempa a dynamiky
- taneční hry se zpěvem
- jednoduchý lidový tanec
- taktování - 2/4 taktu
- pohybový doprovod znějící hudby ve 2/4 a 3/4 taktu

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónů rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální rozlišuje tón, zvuk, hlas má povědomí o hudebních skladatelích (Smetana, Dvořák) podle melodie pozná písničku 	<ul style="list-style-type: none"> kvalita tónů-délka, výška, síla, barva vztahy mezi tóny (akord, souzvuk) hudební styly (taneční, pochodová, ukolébavka) poslech ukázek skladeb různých žánrů (lidová, klasická, pop) poslech zpěvu sólového, sborového hudební pohádky (I. Hurník) státní hymna vánoční koledy poslech úryvků děl autorů vážné hudby interpretace hudby-slovní vyjádření

V tomto období se žáci seznamují s hudební naukou, která je součástí vzdělávacího obsahu a prolíná všemi čtyřmi oblastmi hudební výchovy.

HUDEBNÍ NAUKA

- houslový klíč
- nota celá, půlová, čtvrtová, osminová
- taktová čára, tempo pomalé, rychlé
- zápis not c1 – c2 do notové osnovy
- pomlky

4. - 5. ročník

HUDEBNÍ VÝCHOVA	
VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby pomocí not a podle svých individuálních schopností a dovedností ji zpěvem realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev (zdokonalování v dovednostech-prodlužování výdechu, nasazení, tvorba a vázání tónů, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu) nácvik dvojhlasu melodická a rytmická ozvěna realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu záznam vokální hudby (zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření, notový zápis jako opora při realizaci písně)

	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v notovém záznamu jednoduché melodie • intonace, vokální improvizace (diatonické postupy v durových a mollových tóninách) • sólový zpěv • píseň lidová, umělá
--	--

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry • provádí elementární hudební improvizace • hrou realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not 	<ul style="list-style-type: none"> • hra na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře • reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček • akcentace těžké doby • hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) • rytmický doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu • rytmizace, melodizace a improvizace (tvorba přehry, mezihry, dohry) • záznam instrumentální melodie (čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků • na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybový doprovod znějící hudby (2/2, 3/4 a 4/4 takt) • taneční hry se zpěvem • jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby • pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • taktování – 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, pohybový doprovod znějící hudby ve 2/4 a 3/4 taktu

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • kvalita tónů – délka, výška, síla, barva • vztahy mezi tóny (akord, souzvuk) • hudební styly a žánry • hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) • hudební výrazové prostředky a prvky (rytmus, melodie, harmonie, barva, gradace, pohyb)

melodie)

- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
- poslech různých druhů hudebních nástrojů
- písně populární, folkové, trampské
- interpretace hudby-slovní vyjádření
- poslech úryvků děl českých i světových hudebních skladatelů (Dvořák, Smetana, Janáček, Ryba, Vivaldi, Bach...seznámení s jejich životem i dílem)

V tomto období se žáci seznamují s hudební naukou, která je součástí vzdělávacího obsahu a prolíná všemi čtyřmi oblastmi hudební výchovy.

HUDEBNÍ NAUKA

- pojem repetice
- délky not (+čtvrtová a osminová s tečkou)
- předznamenání (křížek, béčko)
- dynamická znaménka (p, mf, f)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět se zaměřuje na tvůrčí činnosti – vnímání, tvorba a interpretace. Rozvíjí u žáků specifické citění, tvořivost, představivost a fantazii. Vede žáky k chuti experimentovat, zapojit se do procesu tvorby, nabádá k vyjádření svých pocitů a prožitků. Vede žáka k chápání kultury a umění, které je nedílnou součástí lidské existence, promítající se v každodenním životě.

Předmět má komplexní charakter. Uplatňuje se i v ostatních předmětech. Cílem je rozvíjení pozitivního vztahu k výtvarnému umění, seznámení se s různými technikami výtvarné práce a vedení k estetickému citění.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Předmět se vyučuje v 1. - 5. ročníku. Výuka probíhá ve třídách, na školním pozemku, v okolí školy. Dle potřeby mohou být ročníky spojovány.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	1	1	1	2	2	7

Formy a metody práce:

- individuální plnění úkolů s možností volby obtížnosti
- skupinová práce na zadaných úkolech
- využívání materiálů ze skutečného života
- projekty – propojení s ostatními předměty

Vyučovací předmět výtvarná výchova je spjat s ostatními vyučovacími předměty, ve kterých je prostor k výtvarnému sebevyjádření. Úzké propojení má zejména s pracovními činnostmi, prvoukou, přírodovědou a českým jazykem. Žáci se aktivně podílí při dotváření svého prostředí při instalaci svých výtvarných prací v prostorách školy i mimo něj.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky k pozorování a vnímání reality. • Vede žáky k chápání umění a kultury. • Využívá kladného hodnocení k motivaci pro výtvarnou činnost. • Vytváří podmínky k tomu, aby žáci při vlastní tvorbě poznávali vlastní pokroky a rozvíjeli tvůrčí potenciál. • Klade důraz na přípravu pracovního místa a udržování pořádku.
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytuje prostor k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc odlišně. • Vede žáky k možnosti zvolení výtvarné techniky a pomůcek. • Vede žáky k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj.
Kompetence komunikativní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede k dovednosti vysvětlovat a pojmenovat výsledky tvorby podle vlastních schopností. • Vede žáky ke správnému formulování pocitů a názorů na umělecká díla. • Podporuje u žáků souvislý projev při popisu své práce a prezentaci svých výtvorů. • Motivuje žáky k rozlišení kýče a umění.
Kompetence sociální a personální	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky k efektivní spolupráci ve skupině kolektivním výtvarným dílem. • Zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků. • Učí žáky respektovat a přijímat rozhodnutí skupiny.
Kompetence občanské	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Buduje zásady slušného chování na kulturních akcích. • Motivuje žáky k účasti na kulturních akcích.

	<ul style="list-style-type: none"> • Podporuje u žáků pozitivní vztah ke kulturním tradicím naší země. • Pomáhá žákům vytvářet si kladný postoj k uměleckým dílům.
Kompetence pracovní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vede žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům a dokončení práce. • Vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi. • Vede k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci s výtvarným materiálem.
Kompetence digitální	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporuje žáky k odpovědnému používání digitálních technologií.

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj kreativity a kooperace
- rozvoj estetického vnímání
- rozvoj soustředění, seberegulace, psychohygieny a pozitivního ladění

Environmentální výchova (EVO)

- rozvoj vztahu k životnímu prostředí
- aktivně pozoruje a vnímá přírodu
- využívá přírodních materiálů

Výchova demokratického občana (VDO)

- je ohleduplný a pomáhá ostatním
- zaujímá vlastní stanovisko
- respektuje názory a postoje druhých

Multikulturní výchova (MUV)

- je tolerantní a solidární
- podporuje vlastní kulturní identitu, seznamuje se s odlišnými kulturami

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- respektuje odlišné zvyky a tradice

Mediální výchova (MV)

- zaujímá kritický postoj k mediální produkci
- získává a předává informace v oblasti výtvarného umění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova:

1. - 3. ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

KRESBA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- rozpoznává, projevuje a uplatňuje zkušenosti v plošném uspořádání (linie, tvary, barvy)
- zvládne kresbu měkkou tužkou, dřívkem, špejlí, křídou, voskovkami, suchým pastelem

UČIVO

- poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností (přítlak, odlehčení, křížení atd.)
- hra s linkou, tvarem, obrysem
- čáry vodorovné, šikmé, elipsy, ovály, kružnice
- sledování a srovnávání tvarů a předmětů, rozvoj pozorovací schopnosti a paměti

MALBA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami (míchá barvy, používá různé druhy štětců, chápe výrazové vlastnosti barev)

UČIVO

- klasifikace barev, kontrasty, experiment s barvou, kombinace barev, kombinace kresby a malby, barvy základní
- uplatňování subjektivity

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- rozpoznává, projevuje a uplatňuje zkušenosti v prostorovém uspořádání (objekty, objemy, linie, barvy, tvary)
- vyřeší přiměřený úkol v prostorové práci
- zvládne tvarovat papír
- modeluje z plastelíny, moduritu

UČIVO

- poznávání základních vlastností různých materiálů
- rozdílení citu pro prostor
- rozdílení smyslu pro výtvarný rytmus
- kompozice plochy a prostoru

DALŠÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vnímá události a podněty různými smysly, vizuálně se vyjadřuje
- zvládne papírovou koláž
- organizuje vlastní výtvarnou práci
- výtvarně zpracuje přírodní materiál

UČIVO

- rozdílení smyslové citlivosti
- kombinované techniky
- techniky plastického vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (hmatové, pohybové, sluchové, pohybové podněty)
- koláž, otisky, monotyp, frotáž
- obtiskování přírodních materiálů, dotváření
- experiment s běžnými a neobvyklými materiály a nástroji

ZÁKLADY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

UČIVO

- interpretuje vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil
- pozná základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování některých ilustrátorů (Lada, Sekora, Zmatlíková, Miler)
- je schopen vyjadřovat se k tvorbě své i druhých

- ilustrátoři dětských knih
- ilustrace – reprodukce
- ilustrace textu
- tvůrci kreslených filmů pro děti
- výtvarné umění jako kulturní bohatství národa
- umělecká díla (pokus o vlastní přepis)
- osobně prezentuje vlastní výtvor (zamýšlí se, srovnává)
- ověřování komunikačních účinků

4. - 5. ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

KRESBA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- při tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření
- zvládne kresbu různým materiálem
- dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu
- rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma, užije ho v krátkém záznamu
- seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy
- seznámí se s kresbou pomocí počítačové aplikace

UČIVO

- vlastnosti linie
- kompozice v ploše
- kresba dle skutečnosti, kresba v pleneru
- kreslené a lineární písmo
- proporce lidské postavy a hlavy
- ilustrace
- kresba voskovkami, křídami, křídovými pastely, rudkou, uhlem
- komiks

MALBA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- vyjadřuje pocity a prožitky, svobodně volí prostředky a postupy
- hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací (kontrast, sytost, odstín)
- zdokonalí a prohloubí techniky malby
- barevně vyjadřuje nálady a pocity
- vytváří volný výtvarný projev pozorováním skutečnosti

UČIVO

- barvy (doplňkové, podvojně)
- barevný kruh
- emociální malba, hra s náladou
- experimentování a hra s barvou
- využití fantazie, tvořivosti, volnosti,
- míchání barev
- vnímání barev-teplé a studené
- malba vodovými barvami, temperami, anilínovými barvami
- figura, portrét
- krajina, zátiší

- uplatňování subjektivity

PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- nalézá vhodné prostředky pro vizuální obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly
- orientuje se v řazení prvků v barevné a tvarové kombinaci
- získává cit a projevuje smysl pro prostorové ztvárnění zkušenosti získané hmatem a pohybem
- řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše a prostoru

UČIVO

- rozvíjení smyslové citlivosti
- **modelování z papíru, plastelíny, moduritu, sádry**
- vytváření jednoduchých prostorových objektů (na základě hry a experimentu)
- řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše (symetrická a asymetrická řešení)
- poznává a porovnává design předmětů denní potřeby
- lidové umění a jeho dekor
- kultura odívání a bydlení

DALŠÍ VÝTVARNÉ TECHNIKY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
- pro vyjádření nových pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
- rozlišuje užitkovou, technickou, materiální a estetickou stránku předmětů
- k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění (počítačová grafika, video, animace)

UČIVO

- **kombinované techniky (koláž textilní, papírová, práce z přírodních materiálů)**
- **tisk, otisk**
- **experiment s běžnými a neobvyklými materiály a nástroji**
- **vnímá účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, elektronická média, reklama**

ZÁKLADY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil
- porovnává různé interpretace ilustrátorů (Trnka, Born, J.Čapek, Pilař)
- je schopen vyjadřovat sek tvorbě své i druhých
- poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, v sochařství, v grafice
- používá běžné pojmy z oblasti umění

UČIVO

- **ilustrátoři dětských knih**
- **ilustrace – reprodukce**
- **ilustrace textu**
- **tvůrci kreslených filmů pro děti**
- **výtvarné umění jako kulturní bohatství národa**
- **umělecká díla (pokus o vlastní přepis)**
- **osobně prezentuje vlastní výtvar (zamýšlí se, srovnává)**
- **ověřování komunikačních účinků**
- **návštěva výstav uměleckých děl**

4.6 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i posílení jeho charakterových vlastností (vede k zodpovědnosti, spolupráci, vytrvalosti, odvahy, schopnosti respektovat pokyny, umět se podřít kolektivu, apod.). V tělesné výchově pěstujeme u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systém jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla žáka. Nesoustředujeme se jen na hodiny TV, ale začleňujeme do vyučování další pohybové aktivity – přestávky venku na čerstvém vzduchu, vycházky, pohybové chvilky, cviky ve třídě na správné držení těla. Správně zvolenými aktivitami, které jsou vhodné a přiměřené tomuto věku posilujeme tělesnou kondici a duševní pohodu dítěte. Vštěpování pohybových návyků a vyvolávání radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat. Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce TV, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách TV se nezaměřujeme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležitost hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech např. v podobě vhodných rozvíček, pohybových her, tanečních prvků.

Obsahové, organizační a časové vymezení:

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. V této oblasti se směřuje k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, která vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví jiných. Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědné. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi ve společnosti, ve škole a ve společenství vrstevníků.

Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, ale také k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil, pro podporu zdraví a ochranu života. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonných norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální stav žáků.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	2	2	2	2	2	10

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v tělocvičně nebo na školním hřišti. Dle potřeby mohou být ročníky spojovány.

Formy a metody práce:

- Skupinová výuka – cvičení na stanovištích
- Týmová výuka – míčové hry, rušná část
- Výuka v družstvech – cvičení v určitém prostoru
- Výuka ve dvojicích – nácvik kolektivních her

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<p><i>Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím prožitku z vlastního sportování propojit do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a sportovní jevy • nacházet prostřednictvím různých cvičení a pohybových her různé varianty • nenechat se odradit případným nezdarem
Kompetence k řešení problémů	<p><i>Učitel vede žáky ke schopnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhovat a provádět obměny činností • objevené poznatky aplikovat v obdobných situacích, které sami vymýšlí, využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti <p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podporuje účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích • vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své

	činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
Kompetence komunikativní	<p><i>Učitel:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • nechá žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu • přijímá často neodborně vyjádřené žákovské názory, upřesňuje je, vyjadřuje uspokojení nad správnými závěry žáků • dává žákům prostor k vyjádření vlastního názoru • učí žáky naslouchat názorům spolužáků, využívá možnosti o názorech diskutovat, respektovat se navzájem • nechá žáky obhajovat různé závěry, řešení a rozhodnutí
Kompetence sociální a personální	<p><i>Učitel vede žáky ke schopnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupráce v malém i větším kolektivu • pracovat společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu • ovlivňovat pozitivní kvalitu společné práce • spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích a přispívat tak k pohodě prostředí • respektovat práci a úspěchy druhých • odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům • aktivně prezentovat svou dovednost... • podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu • být ohleduplný, uctivý při jednání s druhými lidmi • svým chováním přispívat k upevnění dobrých mezilidských vztahů • dokázat v případech potřeby poskytnout první pomoc • žádat o pomoc druhé • střídat role ve skupině • přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě • chápat potřebu účinně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • dokázat ocenit zkušenosti druhých • respektovat pravidla a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají • uvědomit si svou vlastní práci a vytvářet pozitivní představu o sobě samém • podílet se na vytváření pravidel pro práci v různých velkých skupinách a vést je k dodržování těchto pravidel • vzájemné tolerance a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu a také k tomu, aby v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni podle svých možností pomoci • aby vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře, dbát na vhodné oslovování žáků mezi sebou
Kompetence občanské	<p><i>Učitel usiluje, aby žáci dosáhli dovednosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně se zapojovat do kulturních a společenských aktivit

	<ul style="list-style-type: none"> • být všímaví, vzájemně empatičtí • spolupracovat ve velkém kolektivu, malých skupinkách i ve dvojicích • respektovat soukromí druhých • být přímí, čestní, pravdomluvní, upřímní • pracovat nezištně pro ostatní, ale zároveň znát hodnotu své práce • vytvářet pravidla pro vzájemnou spolupráci v různorodých skupinách • odmítat útlak a hrubé zacházení, dokázat mu čelit • být si vědom svých práv a povinností • respektovat zákony a společenské normy a podílet se na jejich vytváření • chovat se zodpovědně v krizových situacích • poskytovat základy první pomoci
Kompetence pracovní	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům a dokončení činnosti • vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi • vede k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
Kompetence digitální	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k tomu, aby využívali PC techniky k vyhodnocování různých her a soutěží, dlouhodobější zaznamenávání výsledků různých cvičení pro následné vyhodnocování a srovnávání • vede žáky k vyhledávání různých sportovních a pohybových her a aktivit na internetu

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména:

Osobnostní a sociální výchova – komunikace (OSV)

- cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- dovednosti pro sdělování verbální i neverbální – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost

Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice

- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence – seberegulace v situacích nesouhlasu, odporu apod.
- dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení
- jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny

Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy
- chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
- vztahy naše skupina/třída – dodržování pravidel her, fair-play

Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích
- problémy v seberegulaci – dodržování pravidel her, fair-play

Výchova demokratického občana (VDO)

- je ohleduplný
- zaujímá vlastní stanovisko
- respektuje názory, postoje a projev druhých

Multikulturní výchova (MUV)

- je tolerantní a solidární

Mediální výchova (MV)

- zaujímá kritický postoj k mediální produkci
- získává, třídí a předává informace v oblasti zdraví a zdravého stravování

Přesahy, souvislosti – prolínají se v předmětech:

ČJ – popis jednoduché činnosti, základní tělocvičné názvosloví, názvy sportů

M – odhadování délky, porovnávání, měření. Používání jednotek při měření výkonů, odhad vzdálenosti, vytvoření tabulky při organizování turnaje

PRV – aktivní pohyb, vztahy mezi spolužáky, základní pravidla chování (v přírodě), denní režim, zdraví, pohyb na čerstvém vzduchu, pitný režim

PŘ – lidské tělo, zdraví, zdravá výživa

VL – fyzikální jevy při sportování, kontinenty (olympijské hry)

PČ – práce na zahradním pozemku – pěstujeme zeleninu a ovoce – podporujeme naše zdraví, zdravá výživa

VV – kresba postavy, malby druhů sportů

ICT – zaznamenávání výsledků do jednoduché tabulky, vyhledávání na internetu (různé hry a jejich pravidla)

EVVO – vztah člověka k prostředí – přizpůsobení podmínkám – počasí, terénu při cvičení venku – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

HV – vyjádření rytmu a melodie pohybem, základy tance, tanec v páru, skupině

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova:

1. – 3. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje základní pravidla při tělesné výchově, reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se, dbát na bezpečnost• nacvičuje průpravná cvičení pro nácviik gymnastického odrazu z trampolíny, předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost• zvládá jednoduchá cvičení na lavičkách, rozložené švédské bedně, žebřinách• cvičí s hudbou nebo s rytmickým doprovodem, chápe, že různá cvičení mají různé účinky, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, vyjadřuje melodii a rytmus pohybem, snaží se o správné držení těla• zvládne základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem, zhodnotí kvalitu provedení, snaží se o zlepšení, dbá na bezpečnost• pojmenuje základní činnosti ve vodě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání• spolupracuje při týmových činnostech, zná některé pohybové hry a dovede vytvořit jejich varianty, využije hračky nebo netradiční náčiní při hrách, využije své dovednosti při soutěžích• při hrách dodržuje pravidla, odmítá hrubé zacházení• zvládá držení, házení a chytání míče, zvládá vedení míče, procvičuje přihrávky, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využít• učí se turistiku využívat jako nejzdravější pohybovou aktivitu, připraví se na turistickou akci – oblečení, batoh ..., orientuje se v přírodě podle výrazných přírodních úkazů, uvědomuje si nebezpečí při pobytu v přírodě, chová se ohleduplně k přírodě• uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a kvalitní život	<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu, bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena při TV• základy gymnastiky, cvičení na jednoduchém nářadí, akrobacie a přeskoky• základy atletiky, rychlý běh na 60 m, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem• základní plavecká výuka²• základy pohybových her• turistika a pobyt v přírodě, chůze v terénu, ochrana přírody• bezpečnost při hrách a pohybových činnostech• význam pohybu a sportu pro zdravý život• pochopení a přijetí základních pokynů ke sportovní činnosti• zdravotní tělesná výchova• pořadová cvičení – pořadové cviky a povely• kondiční cvičení – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu• průpravná cvičení• základy pohybových her, pohybové hry• rytmická gymnastika a tanec• úpoly, úpolové hry• sportovní hry• pravidla soutěží, her a závodů• měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů• všeobecné rozvíjející pohybové činnosti

² Organizováno v různých ročnících dle možností školy

- nacvičuje správné způsoby držení těla
- uplatňuje jen pohybové činnosti s přihlédnutím k druhu a stupni oslabení
- osvojuje a zdokonaluje pořadová cvičení
- rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybů
- využívá pohybové dovednosti a vytváří vlastní pohybové představy
- vyjádří pohybově předmět, bytost, zvíře, tvar, náladu
- vytvoří nové náčiní pro pohybovou hru
- zná 10 pohybových her, vytváří varianty známých her
- dodržuje hygienu při všech pohybových aktivitách
- využívá zdravotní a relaxační účinky při cvičení s hudbou
- vyjádří pohybem výrazně rytmický a melodický doprovod
- zná základní lidové a umělé tance, předvede valčíkový a polkový krok
- pojmenuje osvojené činnosti a cvičební nářadí
- tancuje s žákem ve dvojici, skupině
- rozumí základním pojmům
- průpravná cvičení na kotoul vřed, vzad, roznožku přes nářadí
- zná význam aktivit obrany a přípravy na ni, zná přehmaty, přetlaky a odpory
- zvládá konkrétní herní činnosti jednotlivce
- rozvíjí herní dovednosti a herní myšlení
- zaznamená výsledek, pomáhá při rozhodování, chápe základní role, hráčské funkce, uplatňuje zásady fair play jednání a spolupracuje ve hře
- zvládá základní pohyb v mírném i náročném terénu se zátěží v různých ročních obdobích
- naplánuje jednoduchou pochodovou trasu, zvolí správné oblečení
- spojí turistiku s další pohybovou a poznávací činností
- reaguje na povely a tělocvičné názvosloví
- orientuje se v nákresu a rozumí popisu cvičení
- zvládá pravidla soutěží, her a závodů

- sleduje, zaznamenává a porovnává základní výkony

4. – 5. ročník

TĚLESNÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje a zdokonaluje si pořadová cvičení • rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybů • využívá pohybové dovednosti a vytváří vlastní pohybové představy • používá pravidla pohybových her • zná 10 až 20 pohybových her, vytváří varianty známých her • dodržuje hygienu při všech pohybových aktivitách, ošetří drobná poranění • využívá zdravotní a relaxační účinky při cvičení s hudbou • vyjádří pohybem výrazně rytmický a melodický doprovod • zná základní lidové a umělé tance, předvede valčíkový a polkový krok • pojmenuje osvojované činnosti a cvičební nářadí • tancuje ve dvojici, skupině • rozumí základním pojmům • zvládá kotoul vřed • techniku kotoulu vzad, stoje na rukou, roznožku a skrčku přes nářadí • poskytne základní dopomoc a záchranu při cvičení • zná význam obrany a přípravy na ni, zná přetahy, přetlaky a odpor • zvládá techniku běhu, skoku do dálky, hodů míčkem • zvládá konkrétní herní činnosti jednotlivce • rozvíjí herní dovednosti a herní myšlení • zaznamenává výsledek, pomáhá při 	<ul style="list-style-type: none"> • pořadová cvičení – pořadové cviky a povely • kondiční cvičení – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • průpravná cvičení • drobné pohybové hry • hygiena a bezpečnost při TV • rytmická gymnastika a tanec • gymnastika – akrobacie, přeskoky • úpoly, úpolové hry • atletika • sportovní hry • turistika, pobyt v přírodě • zásady a pravidla chování při TV • komunikace v TV • organizace TV • pravidla soutěží, her a závodů • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů • zdroje o pohybových činnostech • základní plavecká výuka³

³ Organizováno v různých ročnících dle možností školy

rozhodování, chápe základní role, hráčské funkce, uplatňuje zásady fair play jednání a spolupráce ve hře

- zvládá základní pohyb v mírném i náročném terénu se zátěží v různých ročních obdobích
- naplňuje jednoduchou pochodovou trasu, zvolí správné oblečení
- spojí turistiku s další pohybovou a poznávací činností
- ošetří drobná poranění
- chová se fair play při TV, sportu
- reaguje na povely a tělocvičné názvosloví
- orientuje se v nákresu a rozumí popisu cvičení
- organizuje a rozhoduje činnosti, soutěže
- zvládá pravidla, her a závodů
- sleduje, zaznamenává a porovnává základní výkony
- vyhledává informace o TV a sportu

4.7 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika předmětu:

Předmět se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Výuka má činnostní charakter a rozvíjí motorické schopnosti žáků. Žáci se seznamují s různými materiály a jejich vlastnostmi, plánují, organizují a hodnotí své pracovní činnosti. Při skupinové práci rozvíjí schopnost spolupráce, vzájemné komunikace a tolerance. Pracovní vyučování přispívá k rozvoji manuální zručnosti, tvořivosti, estetického cítění žáka a vede ho k pozitivnímu a odpovědnému vztahu k práci a k životnímu prostředí.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět se vyučuje v 1.-5.ročníku po jedné hodině týdně. Výuka probíhá ve třídách, na školním pozemku, ve školní jídelně, v okolí školy, mimo prostory školy – exkurze. Dle potřeby mohou být ročníky spojovány.

Týdenní časová dotace:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Počet hodin	1	1	1	1	1	5

Formy a metody práce:

- individuální plnění úkolů s možností volby obtížnosti
- skupinová práce na zadaných úkolech
- projekty – propojení s ostatními předměty
- využívání materiálů ze skutečného života

Vyučovací předmět pracovní činnosti je spjat s ostatními vyučovacími předměty a jsou zde příležitosti pro rozvoj mezipředmětových vztahů. Žák zde využívá a prakticky aplikuje poznatky a zkušenosti získané v jiných předmětech (prvouka, přírodověda, vlastivěda – živá a neživá příroda, hygiena, první pomoc, environmentální výchova – spoluzodpovědnost za současný a budoucí stav přírody, český jazyk – odborné vyjadřování, souvislý jazykový projev při popisu své práce a prezentaci výrobků, matematika – rozvoj prostorové představivosti, modelování geometrických tvarů a těles, úzká spolupráce s výtvarnou výchovou - kdy se vzdělávací obsahy obou předmětů prolínají, zejména při práci s papírem, při seznamování s lidovými tradicemi).

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni ZŠ rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Vede žáky k přípravě pracovního místa a udržování pořádku.• Vede žáky ke koncentrované práci.• Umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a náčiní.• Vede žáky k osvojování základních pracovních povinností a návyků v různých pracovních oblastech.• Posiluje u žáků pozitivní vztah k práci a oceňuje pokroky činnostech žáků.
Kompetence k řešení problémů	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.• Zařazuje metody a formy práce, při kterých žáci řeší problémy, činí samostatná, zodpovědná rozhodnutí.• Rozvíjí u žáků tvořivé přístupy k řešení zadaných úkolů a vede je k uplatňování vlastních nápadů.
Kompetence komunikativní	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Vede žáky k užívání správné terminologie, rozšiřuje jejich slovní zásobu pojmy z oblasti pracovních nástrojů, postupů a pomůcek.• Umožňuje vysvětlovat výsledky tvorby podle vlastních schopností.• Podporuje u žáků souvislý projev při popisu své práce a prezentaci svých výrobků.
Kompetence sociální a personální	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Zadává úkoly, ve kterých žáci pracují ve skupině, vzájemně si pomáhají, spolupracují, respektují názory a nápady druhých a společně usilují o dosažení kvalitního výsledku.• Umožňuje každému žákovi zažít úspěch.• Zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků.• Učí přijímat rozhodnutí skupiny.
Kompetence občanské	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Navozuje u žáků ohleduplné a zodpovědné chování k vlastnímu zdraví i ke zdraví ostatních.• Vytváří pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.• Podporuje u žáků pozitivní vztah k lidovým tradicím naší země.
Kompetence pracovní	<i>Učitel:</i> <ul style="list-style-type: none">• Nabádá k udržení pracovního tempa.• Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a k zodpovědnému zacházení s nástroji a pomůckami.• Vede k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví.• Zohledňuje rozdíly v pracovním tempu.

**Kompetence
digitální***Učitel:*

- Vede žáky k vyhledávání pracovních postupů na internetu při používání digitálních a robotických stavebnic
- Podporuje žáky k odpovědnému používání digitálních technologií
- Podporuje k otevřenosti novým cestám, nástrojům.

Průřezová témata:

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- rozvoj kreativity a kooperace
- rozvoj estetického vnímání
- sebepoznání a sebepojetí

Environmentální výchova (EVO)

- rozvoj vztahu k životnímu prostředí
- aktivně pozoruje a vnímá přírodu
- využívá přírodních materiálů
- aktivně přistupuje k řešení problémů životního prostředí

Výchova demokratického občana (VDO)

- je ohleduplný a pomáhá ostatním
- zaujímá vlastní stanovisko
- respektuje názory a postoje druhých

Multikulturní výchova (MUV)

- je tolerantní a solidární
- uznává rovnoprávnost
- podporuje zdravé klima třídy

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS)

- respektuje odlišné zvyky a tradice

Mediální výchova (MV)

- zaujímá kritický postoj k mediální produkci
- získává a předává informace v oblasti kultury a umění

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a svět práce:

1. - 3. ročník

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálůpracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none">seznámit se s různými druhy a vlastnostmi materiálů: papír, karton (mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání, skládání), textil, přírodniny, modelovací hmota, sádra, korálky, manipulace s drátkempráce s jednoduchými pracovními pomůckami – nůžky, lepidlo, modelářské potřebyvytvářet jednoduché plošné a prostorové tvary z papíru, přírodního materiálu, textiluvyužít prvky lidových zvyků a tradicdodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práceneplýtvat materiálem, šetrnost
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">zvládá elementární dovednosti při práci se stavebnicí	<ul style="list-style-type: none">práce ve skupinách, kolektivní práce, konstrukční činnostistavebnice – tvorba plošných, prostorových a konstrukčních stavebsestavování modelůmontáž, demontážpráce s návodem, předlohou
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">provádí pozorování přírodyzhodnotí výsledkypozorovánípečuje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none">základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti (zaznamenávání, popis, hodnocení výsledků)zahradníkův kalendářpěstování pokojových rostlin (základní péče o rostliny – otírání listů, kypření půdy, zalévání, výživa)léčivé a jedovaté rostliny, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• připraví tabuli pro jednoduché stolování• chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none">• základní vybavení kuchyně• pravidla správného stolování• jednoduchá úprava stolu• dodržuje zásady hygieny

4. – 5. ročník

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky• využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic• volí vhodné pracovní pomůcky• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">• práce s papírem, kartonem, dřevem, modelovací hmotou, drátem, textilem• vyšívání dle předlohy, přišívání knoflíků• práce s přírodními materiály• nástroje, jejich funkce, způsob využití a bezpečnost při práci s nimi• organizace a úklid pracovního místa• zásady hygieny, bezpečnosti práce• úspora materiálu – omezit plýtvání

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• provádí jednoduchou montáž a demontáž• pracuje podle slovního návodu, předlohy• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce•	<ul style="list-style-type: none">• práce ve skupinách, kolektivní práce, konstrukční činnosti• stavebnice – tvorba plošných, prostorových a konstrukčních staveb• sestavování modelů• montáž, demontáž• práce s návodem, předlohou

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
<ul style="list-style-type: none">• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy• ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny• podle druhu pěstitelských činností volí vhodné	<ul style="list-style-type: none">• základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě – zelenina, koření, léčivky, okrasné rostliny• osivo, pozorování růstu, rozdíl setí – sázení• pěstování a ošetřování pokojových rostlin (péče

náčiní a pomůcky

o rostliny-otírání listů, kypření půdy, zálivka, přihnojování, přesazování)

- rostliny léčivé, jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch

UČIVO

- základní vybavení – nábytek, spotřebiče, technika v kuchyni
- funkce jednotlivých druhů nádobí
- výběr, nákup a skladování potravin
- příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně
- pravidla správného stolování
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti

5. KRITÉRIA HODNOCENÍ

